

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Opolu

LOP.410.15.2.2023

Pan Henryk Mamala
Dyrektor Centrum Kształcenia Zawodowego
i Ustawicznego w Nysie
Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego
w Nysie
ul. Władysława Orkana 6, 48-300 Nysa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/025 – Szkolnictwo zawodowe

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Nysie – Branżowa Szkoła I stopnia i Branżowa Szkoła II stopnia, ul. Władysława Orkana 6, 48-300 Nysa ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Henryk Mamala, Dyrektor CKZIU ² od 1 września 2017 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Warunki do kształcenia zawodowego 2. Realizacja procesu kształcenia
Okres objęty kontrolą	Lata 2019-2023 (do czasu zakończenia kontroli oraz z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, jeśli miały wpływ na kontrolowaną działalność)
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu
Kontrolerzy	1. Agnieszka Broszczak, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LOP/82/2023 z 19 września 2023 r. 2. Paweł Toczek, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LOP/89/2023 z 11 października 2023 r.

(akta kontroli str. 1-2)

¹ Dalej: CKZIU.

² Dalej: Dyrektor.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W latach 2019-2023 CKZiU zapewniło właściwe warunki do kształcenia zawodowego oraz prawidłowo realizowało proces kształcenia w Branżowej Szkole I i II stopnia.

Nauczyciele przedmiotów zawodowych zatrudnieni w obu szkołach wchodzących w skład CKZiU, których dokumentację objęto badaniem, posiadali niezbędne kwalifikacje (w jednym przypadku zatrudnienie nastąpiło za zgodą organu prowadzącego). Określony w podstawie programowej proces kształcenia realizowany był w oparciu o zatwierdzone przez radę pedagogiczną programy nauczania, a wymiar godzin umożliwiał osiągnięcie oczekiwanych efektów kształcenia. W obu branżowych szkołach zapewniono wyposażenie niezbędne do realizacji ww. programów (w badanych zawodach), jak też regularnie przeprowadzano kontrole zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków kształcenia. Zalecenia z tych kontroli były realizowane.

Oferta kształcenia Branżowej Szkoły I i II stopnia została dostosowana do potrzeb rynku pracy, tj. kształcono w zawodach, na które występowało istotne lub umiarkowane zapotrzebowanie na pracowników na opolskim oraz krajowym rynku pracy. Realizowano też działania w zakresie doradztwa zawodowego, zgodnie z przyjętymi programami w ramach wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego. Analizowano również wyniki egzaminów zawodowych i wykorzystywano w praktyce wnioski płynące z tych analiz.

W okresie objętym kontrolą w Branżowej Szkole I i II stopnia oferowano uczniom przygotowanie do nabycia dodatkowych uprawnień oraz umiejętności zawodowych. Dyrektor aktywnie współpracował ze sferą lokalnego biznesu, w tym m.in. zawarł umowę o współpracy partnerskiej z „MEGA” Zakładem Produkcji Pojazdów Użytkowych i Konstrukcji Stalowych Sp. z o.o. z siedzibą w Nysie oraz umowę darowizny, w wyniku której doposażono pracownię obrabiarek numerycznych.

Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości polegały na nieopracowaniu harmonogramu szkoleń branżowych nauczycieli oraz zaniechaniu realizacji obowiązkowych szkoleń branżowych przez nauczycieli przedmiotów zawodowych. Wystąpiły także przypadki nieterminowego składania do organu prowadzącego wniosków o dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli. Ponadto, umowy o praktyczną naukę zawodu organizowaną poza CKZiU, nie zawierały jednego z elementów określonych przepisami prawa.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁵ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

1. Warunki do kształcenia zawodowego

1.1. W kontrolowanym okresie CKZiU kształciło uczniów w Branżowej Szkole I stopnia w latach 2017-2023 oraz w Branżowej Szkole II stopnia w latach 2022-2023. W Branżowej Szkole I stopnia kształcono uczniów w zawodach: mechanik pojazdów samochodowych⁶; elektromechanik pojazdów samochodowych⁷; operator obrabiarek skrawających⁸; stolarz⁹; elektryk¹⁰ oraz monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie¹¹.

Według stanu na dzień 30 września w latach 2017-2023 liczba uczniów rozpoczynających naukę w Branżowej Szkole I stopnia wyniosła odpowiednio: 55, 132, 277, 293, 303, 319, 351. Według stanu na ostatni dzień roku szkolnego w latach 2017/2018-2022/2023, liczba uczniów promowanych do następnej klasy¹² wynosiła odpowiednio: 48, 128, 254, 246, 268, 241, a liczba uczniów, którzy nie uzyskali promocji do następnej klasy wyniosła: cztery, 12, 24, 26, 39, 37. Liczba uczniów, którzy zrezygnowali z nauki (wg stanu na 30 września kolejnego roku szkolnego) wynosiła natomiast odpowiednio: sześć, 16, 29, 28, 40, 31. Jak wyjaśnił Dyrektor, wśród powodów rezygnacji były (...) *podjęcie pracy zarobkowej, zmiana miejsca zamieszkania i zmiana typu szkoły.*

(akta kontroli str. 500-528)

Pomimo zatwierdzonych kierunków kształcenia, z uwagi na brak zainteresowania kandydatów, nie utworzono klas pierwszych w zawodach:

a/ kierowca mechanik, mechanik motocyklowy, operator obrabiarek skrawających, ślusarz, elektryk, mechatronik, stolarz oraz monter sieci i instalacji sanitarnych w roku szkolnym 2017/2018;

b/ mechanik motocyklowy, kierowca mechanik, ślusarz, elektryk, mechatronik, stolarz, krawiec, blacharz samochodowy, lakiernik, monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie oraz monter sieci i instalacji sanitarnych w roku szkolnym 2018/2019;

c/ kierowca mechanik i ślusarz w roku szkolnym 2019/2020;

d/ operator obrabiarek skrawających oraz monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie w roku szkolnym 2020/2021;

e/ ślusarz i stolarz w roku szkolnym 2021/2022;

f/ ślusarz i mechatronik w roku szkolnym 2022/2023;

g/ operator obrabiarek skrawających oraz ślusarz w roku szkolnym 2023/2024.

(akta kontroli str. 500-528)

W ramach Branżowej Szkoły II stopnia¹³ w latach 2022-2023 uczniów kształcono w zawodach: technik mechanik¹⁴ oraz technik pojazdów samochodowych¹⁵. Na dzień 30 września 2022 r. i 2023 r. liczba uczniów rozpoczynających naukę wyniosła odpowiednio 32 i 15. Według stanu na ostatni dzień roku szkolnego 2022/2023 liczba

⁵ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁶ W latach 2017-2023. Symbol cyfrowy zawodu 723103.

⁷ W latach 2017-2023. Symbol cyfrowy zawodu 741203.

⁸ W latach 2018-2023. Symbol cyfrowy zawodu 723307.

⁹ W latach 2019-2023. Symbol cyfrowy zawodu 752205.

¹⁰ W latach 2019-2023. Symbol cyfrowy zawodu 741103.

¹¹ W roku 2023. Symbol cyfrowy zawodu 712905.

¹² Łącznie z absolwentami.

¹³ Kształcenie w tej szkole rozpoczęto od roku szkolnego 2022/2023.

¹⁴ Symbol cyfrowy zawodu 311504.

¹⁵ Symbol cyfrowy zawodu 311513.

uczniów promowanych do następnej klasy wyniosła 15, a troje uczniów nie uzyskało promocji do następnej klasy. W tym roku szkolnym, zgodnie ze stanem na dzień 30 września 2023 r., 17 uczniów zrezygnowało z nauki.

Pomimo przeprowadzonego naboru, ze względu na brak zainteresowania ze strony uczniów, w roku szkolnym 2023/2024 nie utworzono klasy pierwszej dla zawodu technika pojazdów samochodowych.

(akta kontroli str. 501-528, 935-938, 1103-1104)

1.2. W Branżowej Szkole I stopnia, według stanu na 30 września lat 2017-2023 r., liczba zatrudnionych nauczycieli ogółem wynosiła odpowiednio: 50¹⁶, 53¹⁷, 61¹⁸, 66¹⁹, 64²⁰, 66²¹, 69²². W ww. latach nauczycieli przedmiotów zawodowych zatrudnionych w szkole było odpowiednio: 27²³, 32²⁴, 34²⁵, 38²⁶, 36²⁷, 34²⁸, 36²⁹.

(akta kontroli str. 530)

W Branżowej Szkole I stopnia w latach szkolnych 2017/2018-2023/2024 wystąpiły przypadki przejścia nauczycieli na emeryturę (siedem)³⁰ oraz skorzystania ze świadczenia kompensacyjnego (dwa)³¹. W ww. okresie wystąpiły również przypadki (19)³² niewznowienia stosunku pracy po wygaśnięciu poprzedniej umowy oraz przypadki korzystania przez nauczycieli z urlopu dla poratowania zdrowia (trzy)³³.

W ww. latach szkolnych liczba nauczycieli przyjętych w trakcie roku szkolnego wynosiła odpowiednio: 13, 12, 21, 22, 17, 19, 18, w tym nauczycieli przedmiotów zawodowych przyjętych zostało odpowiednio: osiem, sześć, 12, 15, 11, 11, 11. W ww.

¹⁶ W ramach 23,6 etatów.

¹⁷ W ramach 26,84 etatów.

¹⁸ W ramach 33,48 etatów.

¹⁹ W ramach 35,12 etatów.

²⁰ W ramach 38,16 etatów.

²¹ W ramach 32,80 etatów.

²² W ramach 38,52 etatów.

²³ Tj. ośmiu nauczycieli uczących wyłącznie teoretycznych przedmiotów zawodowych, 15 nauczycieli uczących wyłącznie praktycznej nauki zawodu oraz czterech nauczycieli uczących zarówno teoretycznych przedmiotów zawodowych i praktycznej nauki zawodu.

²⁴ Tj. 12 nauczycieli uczących wyłącznie teoretycznych przedmiotów zawodowych, 16 nauczycieli uczących wyłącznie praktycznej nauki zawodu oraz czterech nauczycieli uczących zarówno teoretycznych przedmiotów zawodowych i praktycznej nauki zawodu.

²⁵ Tj. 10 nauczycieli uczących wyłącznie teoretycznych przedmiotów zawodowych, 17 nauczycieli uczących wyłącznie praktycznej nauki zawodu oraz siedmiu nauczycieli uczących zarówno teoretycznych przedmiotów zawodowych i praktycznej nauki zawodu.

²⁶ Tj. 10 nauczycieli uczących wyłącznie teoretycznych przedmiotów zawodowych, 19 nauczycieli uczących wyłącznie praktycznej nauki zawodu oraz dziewięciu nauczycieli uczących zarówno teoretycznych przedmiotów zawodowych i praktycznej nauki zawodu.

²⁷ Tj. 11 nauczycieli uczących wyłącznie teoretycznych przedmiotów zawodowych, 16 nauczycieli uczących wyłącznie praktycznej nauki zawodu oraz dziewięciu nauczycieli uczących zarówno teoretycznych przedmiotów zawodowych i praktycznej nauki zawodu.

²⁸ Tj. 10 nauczycieli uczących wyłącznie teoretycznych przedmiotów zawodowych, 18 nauczycieli uczących wyłącznie praktycznej nauki zawodu oraz sześciu nauczycieli uczących zarówno teoretycznych przedmiotów zawodowych i praktycznej nauki zawodu.

²⁹ Tj. 11 nauczycieli uczących wyłącznie teoretycznych przedmiotów zawodowych, 17 nauczycieli uczących wyłącznie praktycznej nauki zawodu oraz ośmiu nauczycieli uczących zarówno teoretycznych przedmiotów zawodowych i praktycznej nauki zawodu.

³⁰ Tj. po jednym przypadku w roku szkolnym 2017/2018, 2018/2019, 2019/2020 z czego wszystkie dotyczyły nauczycieli teoretycznych przedmiotów zawodowych, dwa przypadki w roku szkolnym 2021/2022 - w tym jeden nauczyciel teoretycznych przedmiotów zawodowych oraz dwa przypadki w roku szkolnym 2022/2023 dotyczące nauczycieli praktycznej nauki zawodu.

³¹ Tj. po jednym przypadku w roku szkolnym 2017/2018 i 2021/2022 dotyczącym nauczycieli praktycznej nauki zawodu.

³² Tj. po cztery przypadki na koniec roku szkolnego 2017/2018 i 2018/2019, z czego jeden dotyczył nauczyciela praktycznej nauki zawodu; cztery na koniec 2019/2020, w tym jeden dotyczył nauczyciela praktycznej nauki zawodu i jeden nauczyciela nauczania teoretycznego i praktycznego; czterech nauczycieli na koniec 2020/2021 w tym jednego nauczyciela praktycznej nauki zawodu i trzech nauczania praktycznego i teoretycznego; dwa przypadki na koniec 2021/2022; oraz jeden przypadek na koniec 2022/2023 dotyczący nauczyciela praktycznej nauki zawodu.

³³ Tj. po jednym w roku szkolnym 2017/2018, 2018/2019 i 2021/2022 (dotyczył nauczyciela praktycznej nauki zawodu).

okresie pięciu nauczycieli odeszło ze szkoły w trakcie roku szkolnego, w tym każdy przypadek dotyczył nauczycieli przedmiotów zawodowych³⁴.

(akta kontroli str. 529-533)

W przypadku Branżowej Szkoły II stopnia, według stanu na 30 września 2022 r. i 2023 r., liczba zatrudnionych nauczycieli ogółem wynosiła odpowiednio: osiem³⁵ i 10³⁶, w tym nauczycieli przedmiotów zawodowych zatrudnionych w Szkole było odpowiednio: pięcioro³⁷ i sześcioro³⁸.

(akta kontroli str. 534-538)

W Branżowej Szkole II stopnia w latach szkolnych 2022/2023-2023/2024 wystąpił jeden przypadek przejścia nauczyciela na emeryturę, natomiast żaden z nauczycieli nie skorzystał ze świadczenia kompensacyjnego. W ww. okresie w szkole nie wystąpiły przypadki niewznowienia stosunku pracy po ustaniu poprzedniej umowy oraz korzystania przez nauczycieli z urlopu dla poratowania zdrowia. Z dwoma nauczycielami wygasł stosunek pracy w związku z upływem czasu na jaki został zawarty³⁹.

W powyższych latach szkolnych liczba nauczycieli przyjętych w trakcie roku szkolnego wynosiła odpowiednio: cztery i trzy, w tym nauczycieli przedmiotów zawodowych przyjętych zostało odpowiednio: trzech⁴⁰ i jeden⁴¹. W ww. okresie w przypadku jednego⁴² nauczyciela stosunek pracy został rozwiązany za porozumieniem stron w trakcie roku szkolnego.

(akta kontroli str. 534 - 538)

W kontrolowanej jednostce diagnozowano występujące braki kadrowe⁴³. W celu uzupełnienia kadry nauczycielskiej, tuż po zatwierdzeniu arkusza organizacyjnego na dany rok szkolny zgłaszano zapotrzebowanie kadrowe do Kuratorium Oświaty w Opolu, a także informowano o wolnych etatach nauczycielskich poprzez zamieszczanie ogłoszeń w Powiatowym Urzędzie Pracy w Nysie oraz na stronie internetowej CKZiU. Podjęte zostały również rozmowy z pracodawcami, nyską uczelnią oraz innymi szkołami w celu umożliwienia oddelegowania ich pracowników do prowadzenia zajęć zawodowych w CKZiU. W celu uzupełnienia kadry, ponownie zatrudniono też łącznie siedmiu nauczycieli, którzy przeszli na emeryturę. Pomimo występujących braków kadrowych, w kontrolowanym okresie nie wystąpiły przypadki rezygnacji z prowadzenia zajęć lub zastępstw, w trakcie których prowadzono naukę innego przedmiotu.

(akta kontroli str. 14, 539 - 636)

³⁴ Tj. po jednym w roku szkolnym 2017/2018 i 2019/2020 a dotyczył nauczycieli praktycznej nauki zawodu; dwa w roku szkolnym 2022/2023, w tym jeden dotyczył nauczyciela teoretycznych przedmiotów zawodowych i nauczyciela praktycznej nauki zawodu oraz jeden przypadek w roku szkolnym 2023/2024 dotyczący nauczyciela praktycznej nauki zawodu.

³⁵ W ramach 1,28 etatów.

³⁶ W ramach 1,03 etatów.

³⁷ Tj. czterech nauczycieli uczących wyłącznie teoretycznych przedmiotów zawodowych oraz jeden nauczyciel uczący wyłącznie praktycznej nauki zawodu.

³⁸ Tj. trzech nauczycieli uczących wyłącznie teoretycznych przedmiotów zawodowych oraz trzech nauczycieli uczących wyłącznie praktycznej nauki zawodu.

³⁹ Tj. dwóch w roku szkolnym 2022/2023, w tym jeden dotyczący nauczyciela teoretycznych przedmiotów zawodowych.

⁴⁰ Tj. dwóch nauczycieli uczących wyłącznie teoretycznych przedmiotów zawodowych oraz jeden nauczyciel uczący wyłącznie praktycznej nauki zawodu.

⁴¹ Tj. jeden nauczyciel uczący wyłącznie teoretycznych przedmiotów zawodowych.

⁴² Tj. jeden w roku szkolnym 2022/2023 będący nauczycielem teoretycznych przedmiotów zawodowych.

⁴³ Liczba wolnych etatów w Branżowej Szkole I stopnia według stanu na 30 września w latach 2017-2023 wyniosła odpowiednio: 0,11; 0,5; 0,47; 0,25; 1,76; 0; 0,61. W Branżowej Szkole II stopnia według stanu na 30 września 2022 r. wyniosła 0,14.

Według stanu na 31 grudnia lat 2019-2022, w Branżowej Szkole I stopnia liczba nauczycieli przedmiotów zawodowych w przedziale wiekowym: 20-29 lat, 30-39 lat, 40-49 lat, 50-59 lat, 60-69 lat i 70-79 lat wyniosła odpowiednio: a/ 2019 r. – 0, dziesięć⁴⁴, dziewięć⁴⁵, sześć⁴⁶, osiem⁴⁷ i 0; b/ 2020 r. – 0, dziewięć⁴⁸, 12⁴⁹, siedem⁵⁰, osiem⁵¹ i dwa⁵²; c/ 2021 r. – 0, siedem⁵³, 12⁵⁴, siedem⁵⁵, siedem⁵⁶ i jeden⁵⁷; d/ 2022 r. – 0, pięć⁵⁸, 13⁵⁹, osiem⁶⁰, cztery⁶¹ i dwa⁶².

W przypadku Branżowej Szkoły II stopnia, zgodnie ze stanem na dzień 31 grudnia 2022 r., nauczycieli przedmiotów zawodowych w poszczególnych przedziałach wiekowych było odpowiednio: po jednym w przedziale 30-39 lat⁶³, 50-59 lat⁶⁴ i 60-69 lat⁶⁵ oraz dwóch w przedziale 40-49 lat⁶⁶.

(akta kontroli str. 637-638)

1.3. W obu skontrolowanych szkołach branżowych w roku szkolnym 2022/2023 zatrudnionych było ogółem 33 nauczycieli teoretycznych przedmiotów zawodowych oraz praktycznej nauki zawodu, w tym 32 jako prowadzących zajęcia w Branżowej Szkole I stopnia (dwóch z nich prowadziło zajęcia także w Branżowej Szkole II stopnia) oraz jeden nauczyciel prowadzący zajęcia wyłącznie w Branżowej Szkole II stopnia. Badaniem objęto posiadanie kwalifikacji przez 13 nauczycieli, w tym 10 w Branżowej Szkole I stopnia i trzech w Branżowej Szkole II stopnia.

Wszyscy zatrudnieni nauczyciele przedmiotów zawodowych, których dokumentacja została objęta badaniem, posiadali kwalifikacje zgodne z wymogami określonymi w § 3 ust. 2 i § 6 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli⁶⁷.

⁴⁴ W tym: pięciu nauczycieli praktycznej nauki zawodu, trzech teoretycznych przedmiotów zawodowych i dwóch nauczycieli zarówno teoretycznych przedmiotów zawodowych, jak i praktycznej nauki zawodu.

⁴⁵ W tym: trzech nauczycieli praktycznej nauki zawodu, czterech teoretycznych przedmiotów zawodowych i dwóch nauczycieli zarówno teoretycznych przedmiotów zawodowych, jak i praktycznej nauki zawodu.

⁴⁶ W tym: trzech nauczycieli praktycznej nauki zawodu, dwóch teoretycznych przedmiotów zawodowych i jednego nauczyciela zarówno teoretycznych przedmiotów zawodowych, jak i praktycznej nauki zawodu.

⁴⁷ W tym: pięciu nauczycieli praktycznej nauki zawodu, jednego teoretycznych przedmiotów zawodowych i dwóch nauczycieli zarówno teoretycznych przedmiotów zawodowych, jak i praktycznej nauki zawodu.

⁴⁸ W tym: czterech nauczycieli praktycznej nauki zawodu, trzech teoretycznych przedmiotów zawodowych i dwóch nauczycieli zarówno teoretycznych przedmiotów zawodowych, jak i praktycznej nauki zawodu.

⁴⁹ W tym: siedmiu nauczycieli praktycznej nauki zawodu, trzech teoretycznych przedmiotów zawodowych i dwóch nauczycieli zarówno teoretycznych przedmiotów zawodowych, jak i praktycznej nauki zawodu.

⁵⁰ W tym: po dwóch nauczycieli praktycznej nauki zawodu i teoretycznych przedmiotów zawodowych oraz trzech nauczycieli zarówno teoretycznych przedmiotów zawodowych, jak i praktycznej nauki zawodu.

⁵¹ W tym: pięciu nauczycieli praktycznej nauki zawodu, jeden teoretycznych przedmiotów zawodowych i dwóch nauczycieli zarówno teoretycznych przedmiotów zawodowych, jak i praktycznej nauki zawodu.

⁵² W tym po jednym nauczycielu praktycznej nauki zawodu oraz teoretycznych przedmiotów zawodowych.

⁵³ W tym: jeden nauczyciel praktycznej nauki zawodu, po trzech nauczycieli teoretycznych przedmiotów zawodowych oraz nauczycieli zarówno teoretycznych przedmiotów zawodowych, jak i praktycznej nauki zawodu

⁵⁴ W tym: pięciu nauczycieli praktycznej nauki zawodu, trzech teoretycznych przedmiotów zawodowych i czterech nauczycieli zarówno teoretycznych przedmiotów zawodowych, jak i praktycznej nauki zawodu.

⁵⁵ W tym: po trzech nauczycieli praktycznej nauki zawodu oraz teoretycznych przedmiotów zawodowych i jednego nauczyciela zarówno teoretycznych przedmiotów zawodowych, jak i praktycznej nauki zawodu.

⁵⁶ W tym: sześciu nauczycieli praktycznej nauki zawodu oraz jednego teoretycznych przedmiotów zawodowych.

⁵⁷ Jeden nauczyciel praktycznej nauki zawodu.

⁵⁸ W tym: dwóch nauczycieli teoretycznych przedmiotów zawodowych i trzech nauczycieli zarówno teoretycznych przedmiotów zawodowych, jak i praktycznej nauki zawodu.

⁵⁹ W tym: sześciu nauczycieli praktycznej nauki zawodu, pięciu teoretycznych przedmiotów zawodowych i dwóch nauczycieli zarówno teoretycznych przedmiotów zawodowych, jak i praktycznej nauki zawodu.

⁶⁰ W tym: pięciu nauczycieli praktycznej nauki zawodu, dwóch teoretycznych przedmiotów zawodowych i jednego nauczyciela zarówno teoretycznych przedmiotów zawodowych, jak i praktycznej nauki zawodu.

⁶¹ Czterech nauczycieli praktycznej nauki zawodu.

⁶² Dwóch nauczycieli praktycznej nauki zawodu.

⁶³ Nauczyciel teoretycznych przedmiotów zawodowych.

⁶⁴ Nauczyciel teoretycznych przedmiotów zawodowych.

⁶⁵ Nauczyciel praktycznej nauki zawodu.

⁶⁶ Nauczyciel teoretycznych przedmiotów zawodowych.

⁶⁷ Dz. U. z 2020 r. poz. 1289, ze zm. Aktualnie obowiązuje rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli z dnia 14 września 2023 r. (Dz.U. poz. 2102).

W przypadku 12 z 13 objętych szczegółowym badaniem nauczycieli, osoby te posiadały przygotowanie pedagogiczne i kwalifikacje zgodne z rodzajem prowadzonych zajęć, stosownie do wymogów ww. rozporządzenia. W oparciu o art. 15 ust. 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe⁶⁸ zatrudniono jedną osobę niebędącą nauczycielem, a która według Dyrektora posiadała odpowiednie przygotowanie zawodowe do prowadzenia zajęć z zakresu kształcenia zawodowego.

(akta kontroli str. 20, 657 - 671)

1.4. W latach 2019-2023 w Branżowej Szkole I stopnia zrealizowano cztery szkolenia branżowe w ramach projektu „Opolskie szkolnictwo zawodowe dla rynku pracy” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego⁶⁹. Obejmowały one 40 godzinne staże zawodowe dla nauczycieli przedmiotów zawodowych: dwa w zawodzie technik mechanik oraz dwa w zawodach elektrycznych i mechatronicznych.

W sprawie działań podejmowanych w celu umożliwienia nauczycielom realizacji obowiązku szkoleń branżowych w ww. okresie Dyrektor wskazał, że: (...) *Podpisano umowę partnerską z firmą Mega branża mechaniczna, (...) zgłoszono potrzebę realizacji szkoleń branżowych w ramach projektu Opolskie szkolnictwo dla rynku pracy II, gdzie zabezpieczono środki na ten cel. Z tych środków w roku 2020 zorganizowano dwa szkolenia, w roku 2021 dwa szkolenia. (...)* Informowano także nauczycieli o możliwości pozyskania środków z funduszu szkoleniowego w ramach naborów organizowanych przez PUP w Nysie.

Doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych w ramach szkoleń branżowych zostało zweryfikowane na podstawie badania, którym objęto 12 nauczycieli⁷⁰ zatrudnionych w Branżowej Szkole I stopnia oraz wszystkich nauczycieli (trzech) zatrudnionych w Branżowej Szkole II stopnia⁷¹, którzy prowadzili zajęcia w roku szkolnym 2022/2023, obejmujące teoretyczne przedmioty zawodowe i praktyczną naukę zawodu. W przypadku nauczycieli Branżowej Szkoły I stopnia obowiązek realizacji szkoleń branżowych w obowiązujących cyklach został spełniony przez dwóch nauczycieli, a w jednym przypadku Dyrektor zwolnił nauczyciela z tego obowiązku, ze względu na prowadzenie działalności gospodarczej związanej z nauczaniem zawodem. Pozostałych dziewięciu nauczycieli nie zrealizowało ww. obowiązku w obowiązującym cyklu, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. W Branżowej Szkole II stopnia w przypadku dwóch nauczycieli termin wywiązania się z obowiązku realizacji szkoleń branżowych upływie 31 sierpnia 2025 r., natomiast w jednym przypadku objętym ww. próbą, nauczyciel zatrudniony był w Szkole jedynie w okresie od 1 września do 10 października 2022 r.

(akta kontroli str. 20-21, 95, 105-119, 423, 437, 445-453)

Dyrektor nie ustalał harmonogramu uczestniczenia przez nauczycieli w szkoleniach branżowych realizowanych w trzyletnich cyklach, o którym mowa w § 8 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 sierpnia 2019 r. w sprawie dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli, szczegółowych celów szkolenia branżowego oraz trybu i warunków kierowania nauczycieli na szkolenia branżowe⁷², co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 20-21, 95, 105-119, 423, 437)

⁶⁸ Dz. U. z 2023 r. poz. 900; dalej: Prawo Oświatowe.

⁶⁹ Oś Priorytetowa IX Wysoka jakość edukacji, działanie 9.2 rozwój kształcenia zawodowego poddziałanie RPO WO 2014-2020 9.2.1 – wsparcie kształcenia zawodowego.

⁷⁰ Z 33 ogółem zatrudnionych w roku szkolnym 2022/2023 w obu szkołach.

⁷¹ W przypadku dwóch z tych nauczycieli byli oni również zatrudnieni w Branżowej Szkole I stopnia.

⁷² Dz. U. poz. 1653. Dalej: rozporządzenie MEN w sprawie dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli.

W latach 2020-2022 Dyrektor składał do organu prowadzącego wnioski o dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli w następnym roku kalendarzowym po upływie terminu, o którym mowa w §4 rozporządzenia MEN w sprawie dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli, a tylko w 2023 r. wniosek został złożony w terminie⁷³. W sprawie braku złożenia w 2019 r. do organu prowadzącego wniosku dotyczącego dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli w kolejnym roku kalendarzowym, Dyrektor wyjaśnił, że (...) *Nie składano do organu prowadzącego wniosku w 2019 r. dotyczącego dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli w 2020 r., ponieważ nie wpłynął żaden wniosek od nauczycieli. Nie zidentyfikowano innych potrzeb w tym zakresie.*

Przypadki braku terminowego składania wniosków o dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli opisane zostały w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 20-21, 96, 120-175, 434, 437, 1105-1106)

Ww. wnioski uwzględniały potrzeby kontrolowanych szkół branżowych I i II stopnia, które określone zostały na podstawie: wyników nadzoru pedagogicznego; wyników egzaminów zawodowych; zadań związanych z realizacją podstawy programowej kształcenia ogólnego i kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego; wymagań wobec szkół i placówek, określonych w przepisach prawa, w tym dotyczących podnoszenia jakości ich pracy oraz uzyskiwanych efektów kształcenia i wychowania oraz wniosków nauczycieli o dofinansowanie form doskonalenia zawodowego.

Dyrektor w zakresie uwzględniania propozycji i postulatów instytucjonalnych w złożonych w kontrolowanym okresie do organu prowadzącego wnioskach o dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli wyjaśnił, że (...) *W okresie objętym kontrolą nie były składane żadne wnioski i postulaty instytucyjne pochodzące od rady rodziców, rady pedagogicznej dotyczące doskonalenia zawodowego nauczycieli.*

(akta kontroli str. 20-21, 96, 120-175, 434, 437, 1105-1106)

W sprawie diagnozowania potrzeb szkoły dotyczących kształcenia i doskonalenia zawodowego Dyrektor wyjaśnił, że odbywa się to na spotkaniach kadry kierowniczej, poprzez zgłoszenie swoich potrzeb w tym zakresie przez nauczycieli do przewodniczącego komisji przedmiotów zawodowych i ogólnych oraz analizę potrzeb w ramach nadzoru pedagogicznego na radzie pedagogicznej, a także poprzez indywidualne wnioski nauczycieli do Dyrektora. Poinformował ponadto, że (...) *Na Radzie Pedagogicznej zatwierdzającej plan pracy na dany rok szkolny dyrektor przekazuje informacje w zakresie potrzeb w zakresie dokształcania i doskonalenia zawodowego i przypomina o terminie składania wniosków. Ze środków na dofinansowanie form doskonalenia zawodowego nauczycieli dofinansowaniem objęte są następujące formy kształcenia: 1. Studia podyplomowe poszerzające lub nadające dodatkowe kwalifikacje do nauczania drugiego przedmiotu, 2. Kursy dające przygotowanie pedagogiczne, kursy i szkolenia z zakresu metod terapeutycznych z dziedziny psychologii, pedagogiki, 3. Szkolenia z narzędzi diagnostycznych, 4. Szkolenia branżowe u pracodawców, 5. Szkolenia organizowane przez organ prowadzący dla kadry kierowniczej i nauczycieli uwzględniające wyniki egzaminów zewnętrznych maturalnych i zawodowych. Efektem diagnozy są: złożone wnioski do organu prowadzącego o dofinansowanie form doskonalenia (...) oraz wnioski do Powiatowego Urzędu Pracy o sfinansowanie doskonalenia zawodowego (...).*

(akta kontroli str. 21, 96-97)

⁷³ Wniosek z 24 października 2023 r. (wpływ do Starostwa Powiatowego w Nysie 25 października 2023 r.).

1.5. Dyrektor zapewnił uczniom Branżowej Szkoły I i II stopnia bezpieczne i higieniczne warunki pobytu w CKZiU, stosownie do wymogów określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach⁷⁴. W wyniku przeprowadzonych oględzin⁷⁵ stwierdzono m.in. że: a/ plan ewakuacji szkoły umieszczony był w widocznym miejscu, w sposób zapewniający do niego łatwy dostęp, a drogi ewakuacyjne były oznaczone w sposób wyraźny i trwałe; b/ teren CKZiU był ogrodzony, zapewniono równą nawierzchnię dróg, przejść i boisk, a otwory kanalizacyjne, studzienki i inne zagłębienia na terenie CKZiU zakryto odpowiednimi pokrywami (§ 7 ust. 1-3 ww. rozporządzenia); c/ w pomieszczeniach sanitarno-higienicznych zapewniona była bieżąca ciepła i zimna woda oraz środki higieny osobistej, a urządzenia sanitarno-higieniczne utrzymane były w czystości i w stanie pełnej sprawności technicznej (§ 8); d/ w pomieszczeniach, w których odbywały się zajęcia zapewniono temperaturę co najmniej 18 stopni C (§ 17 ust. 1); e/ pomieszczenia, w szczególności pokoje nauczycielskie i warsztaty szkolne wyposażone były w apteczki zaopatrzone w środki niezbędne do udzielania pierwszej pomocy i instrukcję o zasadach udzielania takiej pomocy (§ 20); f/ spełniono wymagania dotyczące maszyn i innych urządzeń technicznych m.in. w zakresie wyposażenia ich w zabezpieczenia chroniące przed urazami, działaniem substancji szkodliwych dla zdrowia, porażeniem prądem elektrycznym (§ 23); g/ stanowiska pracy zostały dostosowane do warunków antropometrycznych uczniów i potrzeb uczniów z niepełnosprawnościami (§ 24); h/ przy maszynach i innych urządzeniach technicznych lub w ich pobliżu wywieszono w widocznym miejscu instrukcję bezpiecznej obsługi (§ 25); i/ w warsztacie i pracowniach wywieszono w widocznym i łatwo dostępnym miejscu regulamin określający zasady bezpieczeństwa i higieny pracy (§ 26).

(akta kontroli str. 7-13, 22, 27, 201-212, 227-230)

W latach 2019-2023 Dyrektor, zgodnie z wymogiem § 3 ust. 1 rozporządzenia MENiS w sprawie bezpieczeństwa i higieny, dokonywał co najmniej raz w roku kontroli zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów należących do CKZiU, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki⁷⁶. Kontrolą obejmowano: część zewnętrzną i wewnętrzną budynku, sale lekcyjne, pomieszczenia sanitarne, salę gimnastyczną i siłownię, pokój nauczycielski, boisko szkolne i plac apelowy. Stosownie do wymagań § 3 ust. 2 ww. rozporządzenia z ustaleń kontroli sporządzane były protokoły, które podpisały osoby w nich uczestniczące, a kopie protokołów przekazano organowi prowadzącemu⁷⁷.

Wśród zaleceń pokontrolnych ujętych w protokołach, które zostały zrealizowane, były m.in. zalecenia w zakresie: a/ sukcesywnego montażu osłon na lampy; b/ wykonania przeglądu drzewostanu na terenie placówki; c/ wywieszenia w widocznym miejscu

⁷⁴ Dz. U. z 2020 r. poz. 1604. Dalej: rozporządzenie MENiS w sprawie bezpieczeństwa i higieny.

⁷⁵ Oględzinami objęto m.in. trzy pomieszczenia sanitarno-higieniczne, warsztaty szkolne (warsztat samochodowy) oraz trzy sale dydaktyczne, gdzie prowadzone są zajęcia dla zawodów, w których kształci szkoła z największą liczbą uczniów w roku szkolnym 2023/2024, tj. mechanik pojazdów samochodowych w przypadku Branżowej Szkoły I stopnia (pracownie: rysunku technicznego, podstaw konstrukcji maszyn i pojazdów samochodowych) oraz technik pojazdów samochodowych w przypadku Branżowej Szkoły II stopnia (pracownie: rysunku technicznego, podstaw konstrukcji maszyn i pojazdów samochodowych).

W skład CKZiU wchodzi budynki: budynek szkoły (budynek A), budynek warsztatów szkolnych (skrzydło B, C) oraz pracownia naprawy nadwozi samochodowych. Wszystkie ww. budynki są w zwartej zabudowie pomiędzy ulicami: Sucharskiego, Orkana, Łukasiewicza i Moniuszki.

⁷⁶ W latach 2019-2023 przeprowadzono pięć kontroli.

⁷⁷ Protokół z 4 lipca 2019 r. - potwierdzenie wpływu do organu prowadzącego w dniu 29 lipca 2019 r., protokół z 20 sierpnia 2020 r. - wysłano pocztą 21 sierpnia 2020 r., protokół z 30 sierpnia 2021 r. - wysłano pocztą 31 sierpnia 2021 r., protokół z 30 sierpnia 2022 r. - przekazano drogą mailową 31 sierpnia 2022 r., protokół z 31 sierpnia 2023 r. - odbiór osobisty w dniu 1 września 2023 r. przez przedstawiciela Starostwa Powiatowego w Nysie.

regulaminu pracowni informatyki, siłowni i pracowni samochodowej na nowej części budynku; d/ uporządkowania pomieszczenia serwerowni przy sali nr 6; e/ przeglądu wysokich progów, oznakowania ich taśmą żółto-czarną i zabezpieczenia; f/ oznakowania schodów na terenie placówki taśmą żółto-czarną (pierwszy oraz ostatni stopień).

Dyrektor zapewnił realizację wszystkich zaleceń pokontrolnych, ujętych w ww. protokołach, z wyjątkiem sformułowanych w protokole z 31 sierpnia 2023 r., dotyczących: zaplanowania generalnego remontu w szczególności wymiany instalacji wodno-kanalizacyjnej oraz glazury sanitariatów znajdujących się w pomieszczeniach piwnicznych oraz odnowienia powłok malarskich w sali 3a.

Dyrektor w odniesieniu do zalecenia dotyczącego odnowienia powłok malarskich w sali 3a wyjaśnił, że (...) *zalecenia nie zrealizowano z uwagi na rozpoczęcie się roku szkolnego i brak wyłączenia sali z zajęć. Będzie zrealizowane w okresie przerwy feryjnej zimowej metodą gospodarczą środkami własnymi. W budżecie jednostki są zabezpieczone środki na zakup materiałów malarskich, które zostaną zakupione pod koniec roku budżetowego. Salę pomalują konserwatorzy. W przypadku zalecenia dotyczącego zaplanowania generalnego remontu poinformował, że (...) *Wiąże się z pracami remontowymi i zostało przewidziane na kolejny rok budżetowy. Realizacja prac odbywa się podczas przerwy w zajęciach, tj. okres ferii, wakacji.**

(akta kontroli str. 21, 26-27, 30-41, 67-69, 1050, 1055-1057)

W latach 2019-2023 Branżowa Szkoła I stopnia prowadziła część zajęć z zakresu kształcenia zawodowego u pracodawców, w ramach 21 umów⁷⁸. Umowy te zawierały postanowienia dotyczące zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.

(akta kontroli str. 27-29, 233-237, 887-890)

Zgodnie z wymogiem § 21 rozporządzenia MENiS w sprawie bezpieczeństwa i higieny wszyscy pracownicy CKZiU⁷⁹ zostali przeszkoleni w zakresie udzielenia pierwszej pomocy⁸⁰.

(akta kontroli str. 95-112, 217-226, 231, 1082-1089)

1.6. CKZiU zapewniło odpowiednie warunki lokalowe, w tym wyposażenie pracowni przedmiotowych umożliwiające realizację podstawy programowej kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego⁸¹, stosownie do wymogów ujętych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego⁸². Oględzinami objęto wyposażenie niezbędne do realizacji kształcenia w zawodach: mechanik pojazdów samochodowych w Branżowej Szkole I stopnia oraz technik pojazdów samochodowych⁸³ w Branżowej Szkole II stopnia.

(akta kontroli str. 22, 27, 201-213, 227-230)

⁷⁸ Z tego w latach szkolnych: 2018/2019 – jedna umowa, 2019/2020 – dwie umowy, 2020/2021 – pięć umów, 2021/2022 – pięć umów, 2022/2023 i 2023/2024 po cztery umowy. Ww. umowy dotyczyły Branżowej Szkoły I stopnia.

⁷⁹ Nauczyciele Branżowej Szkoły I i II oraz personel pomocniczy.

⁸⁰ Posiadali aktualne szkolenia z zakresu BHP lub ukończyli kurs pierwszej pomocy.

⁸¹ Oględzinami objęto pracownie przedmiotowe, gdzie prowadzone są zajęcia dla zawodów, w których kształci się największą liczbą uczniów w roku szkolnym 2022/2023, tj. mechanik pojazdów samochodowych (723103) w przypadku Branżowej Szkoły I stopnia (pracownie: rysunku technicznego, podstaw konstrukcji maszyn i pojazdów samochodowych) oraz technik pojazdów samochodowych (311513) w przypadku Branżowej Szkoły II stopnia (pracownie: rysunku technicznego, podstaw konstrukcji maszyn i pojazdów samochodowych).

⁸² Dz. U. poz. 991, ze zm.

⁸³ Wyposażenie pracowni dla tych zawodów zostało określone w Załączniku nr 17 Podstawy programowe kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego przyporządkowanych do branży motoryzacyjnej (MOT) do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego.

W kontrolowanym okresie Dyrektor zapewnił uczniom możliwość praktycznej nauki zawodu u przedsiębiorców, zawierając w tym celu stosowne umowy. W sprawie sposobu prowadzenia nadzoru pedagogicznego nad tymi zajęciami, Dyrektor poinformował, że (...) Zajęcia praktycznej nauki zawodu odbywające się na terenie zakładu pracy realizowane są pod nadzorem nauczyciela zatrudnionego w Centrum na podstawie umowy zawartej z zakładem pracy. Do obowiązków nauczyciela należy nadzór pedagogiczny nad realizowanymi zajęciami. Do zadań nauczyciela należy: prowadzenie dokumentacji pedagogicznej, prowadzenie instruktarzu wstępnego, bieżącego i końcowego, ustalanie zakresu zadań do wykonywania w ramach zajęć praktycznych na stanowiskach pracy, dbanie o bezpieczeństwo uczniów na zajęciach. Ponadto nadzór nad zajęciami prowadzony jest w ramach nadzoru pedagogicznego dyrektora szkoły i wicedyrektora odpowiedzialnego za realizację zajęć praktycznych. Nadzór odbywa się w ramach obserwacji zajęć planowych, jak i doraźnych. Harmonogram obserwacji zajęć umieszczony jest w planie pracy na dany rok szkolny. Zakres i cele obserwacji ujęte są w planie nadzoru dyrektora na dany rok szkolny. (...) Kontrole doraźne zajęć praktycznych realizowanych na terenie zakładu pracy odbywają się również poza harmonogramem obserwacji na wniosek lub skargę: uczniów, rodziców, nauczyciela wychowawcy. W okresie kontroli nie wpłynęła żadna skarga rodziców czy uczniów.

W przypadku 21 umów z zakresu kształcenia zawodowego zawartych z pracodawcami w kontrolowanym okresie nadzór pedagogiczny poprzez obserwację zajęć dydaktycznych był prowadzony w stosunku do 11 umów, z czego w trzech przypadkach realizowany był wspólnie przez Dyrektora i wicedyrektora CKZiU. W przypadku pozostałych ośmiu umów nadzór ten sprawowany był wyłącznie przez wicedyrektora.

Dyrektor wyjaśnił, że (...) Z uwagi na fakt, że Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Nysie jest placówką środowiskową o zasięgu regionalnym (...) w zakresach obowiązków wicedyrektorów jest między innymi obserwacja zajęć prowadzonych przez nauczycieli zgodnie z przyjętym harmonogramem obserwacji na dany rok. Harmonogram jest elementem planu nadzoru pedagogicznego dyrektora, który służy podniesieniu jakości pracy placówki (...). Harmonogram hospitacji opracowuje się pod kątem zapewnienia realizacji celów, a nie pod kątem gdzie dane zajęcia są realizowane, tj. w warsztatach szkolnych czy zakładzie pracy. Tylko w tym roku szkolnym zaplanowano 27 obserwacji zajęć teoretycznych i 27 zajęć praktycznej nauki zawodu oraz 6 obserwacji praktyk zawodowych. Łącznie obserwacja zajęć będzie przeprowadzana u 38 nauczycieli co stanowi 43% zatrudnionych nauczycieli. Ilość hospitacji w poprzednich latach szkolnych objętych kontrolą była podobna. Zaplanowana ilość hospitacji jest wystarczająca i adekwatna do ilości zatrudnionych nauczycieli i wykonalna w danym roku szkolnym. Obserwację zajęć dokonuje się również poza planem w sytuacjach, gdy zgłaszane są zastrzeżenia do jakości prowadzonych zajęć przez: rodziców, uczniów czy zakład pracy. W kontrolowanym okresie nie było takich zgłoszeń. W stosunku do wskazanych 9 umów w okresie objętym kontrolą nie było potrzeby objęcia obserwacją prowadzonych zajęć na terenie zakładu pracy.

(akta kontroli str. 23-24, 177-200, 233-237, 1049-1054)

1.7. Jak wyjaśnił Dyrektor, w latach 2019-2023 identyfikacji potrzeb w zakresie wyposażenia i sprzętu niezbędnego do realizacji podstawy programowej oraz przyjętych w szkole programów nauczania dokonywały komisje przedmiotowe, wicedyrektorzy i dyrektor w ramach sprawowanego nadzoru. Potrzeby w tym obszarze zgłaszali również nauczyciele poszczególnych przedmiotów, składając wnioski o zapotrzebowanie na zakup materiałów eksploatacyjnych, materiałów do realizacji zajęć oraz części zamiennych. W ww. okresie złożono jeden taki wniosek na podstawie, którego dokonano zakupu czterech projektorów. Dyrektor

poinformował również, że *dotatkowo przy realizacji projektów edukacyjnych każdorazowo przeprowadzana jest identyfikacja potrzeb spodziewanego w ramach projektu wsparcia w tym w zakresie wyposażenia, a przedstawiona ankieta potrzeb jest potwierdzana przez organ prowadzący.*

(akta kontroli str. 238-239)

W kontrolowanym okresie sporządzono trzy ankiety diagnozy potrzeb placówki kształcenia zawodowego województwa opolskiego oraz jeden raport z diagnozy potrzeb szkół/placówek oświatowych, w których wskazano m.in. zawody, dla których zachodziła potrzeba dofinansowania pracowni kształcenia zawodowego.

W latach szkolnych od 2018/2019 do 2023/2024 szkolna baza dydaktyczna, w tym wyposażenie i sprzęt niezbędny do realizacji podstawy programowej zostały uzupełnione zgodnie z potrzebami zgłaszanymi przez Dyrektora do organu prowadzącego. Dotyczyło to następujących potrzeb w zakresie wyposażenia wykorzystywanego przy prowadzeniu zajęć dydaktycznych w Branżowej Szkole I i II stopnia: a/ 2018/2019 - zakup 16 laptopów i jednego projektor⁸⁴, b/ 2019/2020 - zakup 16 laptopów i dwóch projektorów⁸⁵, c/ 2020/2021 - zakup samochodu do nauki jazdy, dwóch projektorów i czterech monitorów⁸⁶, d/ 2022/2023 - zakup dwóch projektorów, defibrylatora szkoleniowego oraz modułu i testera, diagnoskopu samochodowego⁸⁷. W roku szkolnym 2021/2022 zgłoszono potrzebę zakupu wyposażenia egzaminacyjnego dla kwalifikacji MG-19⁸⁸, tj. tokarki c-n-c za kwotę 300 tys. zł, która nie została zrealizowana ze względu na brak środków finansowych.

Dyrektor wyjaśnił, że (...) *Nie zakupiono tokarki sterowanej numerycznie cnc potrzebnej do przeprowadzenia egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe MEC 05 Użytkowanie obrabiarek skrawających w zawodzie operator obrabiarek skrawających. Zgodnie ze standardami wyposażenia stanowisk egzaminacyjnych dla tej kwalifikacji ośrodek powinien dysponować między innymi dwiema obrabiarkami danego typu, czyli dwie tokarki i dwie frezarki cnc. Centrum posiada jedną tokarkę cnc i dwa centra obróbcze cnc (frezarki). W celu uzupełnienia wyposażenia podjęto rozmowy z firmą Mega Nysa (umowa patronacka), która planuje zakup obrabiarki do celów dydaktycznych. Brak obrabiarki powoduje mniejszy komfort pracy i wydłużenia sesji egzaminacyjnych, ale nie wpływa na jakość przygotowania uczniów do egzaminów.*

W celu uzupełnienia wyposażenia niezbędnego do realizacji podstawy programowej w latach 2019-2023 Szkoła podejmowała działania polegające na:

a/ sporządzeniu i przekazaniu organowi prowadzącemu wniosku o objęcie CKZiU wsparciem w ramach konkursu *Utworzenie i wsparcie funkcjonowania 120 branżowych centrów umiejętności (BCU) realizujących koncepcję centrów doskonałości zawodowej (CoVEs)* finansowanego w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO)⁸⁹. W wyniku tych działań podpisano umowę o objęcie przedsięwzięcia wsparciem z planu rozwojowego dot. realizacji przedsięwzięcia w ramach ww. konkursu⁹⁰;

⁸⁴ Na łączną kwotę 19,4 tys. zł.

⁸⁵ Na łączną kwotę 48,8 tys. zł.

⁸⁶ Na łączną kwotę 104,6 tys. zł.

⁸⁷ Na łączną kwotę 26,6 tys. zł.

⁸⁸ Użytkowanie obrabiarek skrawających.

⁸⁹ Inwestycja A3.1.1. *Wsparcie rozwoju nowoczesnego kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie.* W ramach konkursu finansowane będą m.in. działania w zakresie zakupu wyposażenia takiego jak: maszyny, sprzęt, urządzenia techniczne i materiały eksploatacyjne w zakresie związanym z funkcjonowaniem centrów.

⁹⁰ Umowa nr KPO/22/1/BCU/U/0004 z dnia 28 lipca 2023 r. zawarta pomiędzy Powiatem Nyskim (ostateczny odbiorca wsparcia) i Fundacją Rozwoju Edukacji.

b/ udziale w projekcie *Opolskie szkolnictwo dla rynku pracy -1,2*, realizowanym przez Regionalne Centrum Rozwoju Edukacji w Opolu, w ramach którego otrzymano następujące wsparcie rzeczowe⁹¹:

- w 2019 r. – jeden laptop, 15 komputerów stacjonarnych i jedno urządzenie wielofunkcyjne⁹²;

- w 2020 r. – jedno urządzenie wielofunkcyjne, 86 laptopów i sześć drukarek 3D⁹³;

- w 2021 r. – zestaw wideokonferencyjny z monitorem aktywnym, tablet graficzny, adapter oraz statyw do zestawu wideokonferencyjnego, stanowisko edukacyjne symulujące automatyczny proces lutowania REECO, trzy stoły – stanowiska robocze REECO, trzy stacje lutownicze, trzy stacje gorącego powietrza oraz trzy krzesła ergonomiczne⁹⁴;

- w 2022 r. – cztery tablety graficzne, system do wyświetlania i zarządzania treścią wraz z monitorem i oprogramowaniem, stół do spawania z zestawem narzędzi⁹⁵;

c/ współpracy z Radą Rodziców, w wyniku której Rada Rodziców zakupiła i przekazała na rzecz CKZiU pomoce dydaktyczne i wyposażenia, tj.: sprzęt sportowy do realizacji zajęć wychowania fizycznego Orbiterek Finnlo, betonowe stoły rekreacyjne do zainstalowania na placu manewrowym nauki jazdy dla młodzieży szkolnej oraz trzy samochody osobowe do celów dydaktycznych i do przeprowadzania egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie technik pojazdów samochodowych i mechanik pojazdów samochodowych⁹⁶;

d/ realizacji zadania *Wykonanie pracowni edukacyjnej o tematyce OZE*, objętego dofinansowaniem Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu⁹⁷;

e/ utworzeniu wirtualnej strzelnicy w ramach konkursu *Strzelnica w powiecie 2022*⁹⁸;

f/ zakupie nowości wydawniczych oraz elementów wyposażenia biblioteki szkolnej⁹⁹.

Dyrektor wyjaśnił że (...) *W kontrolowanym okresie nie dokonywano modernizacji wyposażenia pracowni. Inwestycja dotycząca modernizacji budynków warsztatów szkolnych na kwotę 3 095,5 tys. zł została zakończona w 2017 roku.*

(akta kontroli str. 23, 238-357)

W sprawie zakupu wyposażenia i sprzętu niezbędnego do realizacji podstawy programowej Dyrektor wyjaśnił, że (...) *Centrum podejmuje działania odpowiednio wcześniej, tak aby zabezpieczyć środki finansowe na realizację zadań wynikających z podstawy programowej. Utworzono pracownię odnawialnych źródeł energii OZE sala nr 12 CKO wyposażoną w: stoły laboratoryjne elektroinstalacyjne – 5 szt. – 36,9 tys. zł, zestawy mierników – 5 kompletów 6,1 tys. zł, zestaw narzędzi – 5 kompletów – 1,5 tys. zł. Z pracowni korzystają uczniowie branżowej szkoły w zawodzie elektryk, elektromechanik, mechanik pojazdów samochodowych. Odpowiednio wcześniej zabezpieczane jest wyposażenie niezbędne do przeprowadzenia egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe np. zakupiono trzy samochody osobowe do pracowni samochodowej 20 N, które zostały*

⁹¹ W ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

⁹² Na łączną kwotę 91,8 tys. zł.

⁹³ Na łączną kwotę 244,1 tys. zł.

⁹⁴ Na łączną kwotę 311,7 tys. zł.

⁹⁵ Na łączną kwotę 37,2 tys. zł.

⁹⁶ Na łączną kwotę 22,4 tys. zł.

⁹⁷ Umowa dotacji Nr 200/2023/G-39/EE-BD/D zawarta pomiędzy Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu a Powiatem Nyskim, dotacja w wysokości do 75 tys. zł. Projekt w trakcie realizacji

⁹⁸ Umowa Nr 6/3300022746/485 o udzielenie dotacji celowej zawarta 2 listopada 2022 r. pomiędzy Skarbem Państwa – Ministrem Obrony Narodowej, a Powiatem Nyskim. Kwota otrzymanej dotacji na ten cel – 200 tys. zł.

⁹⁹ Dofinansowanie na kwotę 12 tys. zł w ramach umowy Nr 53/2022 z 12 maja 2022 r. w sprawie wsparcia finansowego realizacji w 2022 r. zadania publicznego w ramach realizacji Priorytetu 3 „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025” dotyczącego wspierania organów prowadzących placówki wychowania przedszkolnego, szkoły oraz biblioteki pedagogiczne w obszarze rozwijania zainteresowań dzieci i młodzieży przez promowanie i wspieranie rozwoju czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży, zawartej pomiędzy Wojewodą Opolskim a Powiatem Nyskim.

wykorzystane do egzaminów w sesji letniej i kolejnych M.18, MG.18, MG.12, MOT.05, MOT.02. Dyrektor wyjaśnił również, że (...) W okresie objętym kontrolą nie wystąpiły przypadki braku realizacji zajęć z uwagi na brak sprzętu lub wyposażenia.

(akta kontroli str. 23, 240)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W przypadku dziewięciu nauczycieli zatrudnionych w Branżowej Szkole I stopnia¹⁰⁰ w kontrolowanym okresie¹⁰¹ Dyrektor nie zapewnił spełnienia obowiązku odbycia szkoleń branżowych w obowiązujących cyklach i w łącznym wymiarze 40 godzin w cyklu. Zgodnie z art. 70c ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela¹⁰², nauczyciele teoretycznych przedmiotów zawodowych i nauczyciele praktycznej nauki zawodu, którzy są zatrudnieni w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe oraz placówkach i centrach, obowiązani są doskonalić umiejętności i kwalifikacje zawodowe potrzebne do wykonywania pracy poprzez uczestniczenie w szkoleniach branżowych, realizowanych w trzyletnich cyklach, w łącznym wymiarze 40 godzin w cyklu.

Zgodnie z art. 70c ust. 4 ww. ustawy szkolenia branżowe organizuje dyrektor szkoły, placówki lub centrum, o których mowa w ust. 1. W przypadku nauczyciela zatrudnionego w więcej niż jednej szkole lub placówce szkolenia branżowe organizuje dyrektor szkoły lub placówki wskazanej przez nauczyciela jako podstawowe miejsce zatrudnienia. Stosownie do ust. 5 ww. artykułu, do obowiązków dyrektora szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe należało także kierowanie nauczyciela na szkolenie branżowe u pracodawcy lub osoby prowadzącej indywidualne gospodarstwo rolne¹⁰³.

Dyrektor w sprawie braku spełnienia ww. obowiązku, wskazał następujące powody (...) *ograniczona oferta szkoleń branżowych, brak zainteresowania pracodawców przyjęciem na szkolenia branżowe nauczycieli, brak możliwości wysłania na szkolenie branżowe nauczyciela w ciągu roku szkolnego z powodu braków kadrowych (brak możliwości zapewnienia zastępstwa, wszyscy wykazani nauczyciele mają przydzielone w granicach 1,5 etatu), brak możliwości wybrania dogodnego terminu szkolenia dla nauczyciela – w okresie wakacji, gdy nauczyciel dysponuje czasem to w większości firm jest okres urlopowy i pracodawcy nie chcą przyjmować na szkolenia branżowe, małe zainteresowanie nauczycieli szkoleniami branżowymi u pracodawców z powodu słabej jakości merytorycznej szkolenia, brak powstania grupy szkoleniowej (zbyt mała liczba zgłoszonych chętnych), braku instytucji realizujących szkolenia branżowe. Branżowe Centra Umiejętności są w fazie organizowania. Dopiero we wrześniu tego roku weszły w życie przepisy, tworzące podstawy prawne do tworzenia i funkcjonowania branżowych centrów umiejętności. To nowy rodzaj publicznej lub niepublicznej placówki umożliwiającej uzyskanie i uzupełnienie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub zmianę takich kwalifikacji, a także wspierające współpracę szkół, placówek i uczelni z pracodawcami. W celu umożliwienia nauczycielom dostępu do szerszej oferty*

¹⁰⁰ Dotyczyło to nauczycieli, dla których CKZIU było podstawowym miejscem pracy, tj.:

1/ C.M., H.A., W.M., Dz. S., S.J., S.G., G.J. (nauczyciel zatrudniony od 1 września 2019 r., nie został zwolniony z obowiązku realizacji szkolenia branżowego);

2/ W.K. (nauczyciel zatrudniony w okresie: a/ od 1 września 2018 r. do 31 sierpnia 2019 r., b/ od 1 września 2019 r. do 31 sierpnia 2020 r., c/ od 1 września 2020 r. do 31 sierpnia 2021 r. Nauczyciel nie został zwolniony z obowiązku realizacji szkolenia branżowego);

3/ Z. T. (nauczyciel zatrudniony w okresie od 1 września 2020 r. do 31 sierpnia 2021 r. oraz od 1 września 2021 r., nie został zwolniony z obowiązku realizacji szkolenia branżowego).

¹⁰¹ Badaniem objęto wybraną dokumentację 12 nauczycieli.

¹⁰² Dz. U. z 2023 r., poz. 984.

¹⁰³ Od 27 września 2023 r. także w branżowym centrum umiejętności.

szkoleń branżowych oraz zapewnienia finansowania placówka przystąpiła do wspólnego projektu Opolskie szkolnictwo dla rynku pracy I, II realizowanego przez Regionalne Centrum Rozwoju Edukacji w Opolu. Jednym z działań projektu jest organizacja szkoleń branżowych dla nauczycieli szkół biorących udział w projekcie (...).

(akta kontroli str. 431-432, 435-436)

2. Dyrektor nie ustalał harmonogramu uczestniczenia przez nauczycieli w szkoleniach branżowych realizowanych w trzyletnich cyklach, o którym mowa w § 8 rozporządzenia MEN w sprawie dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli.

Dyrektor wyjaśniając przyczyny braku opracowania w okresie objętym kontrolą harmonogramu szkoleń powołał się na powody wymienione w zakresie braku realizacji szkoleń branżowych, które opisano w ramach nieprawidłowości nr 1. Dodał też, że (...) *Szkolenia odbywały się w sposób doraźny po ustaleniu firmy oraz nauczyciela biorącego udział w szkoleniu oraz, że nauczyciele nie składali wniosków dotyczących udziału w szkoleniach branżowych.*

(akta kontroli str. 21, 96, 433, 437, 1188-1190)

3. Dyrektor złożył do organu prowadzącego pięć wniosków o dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli z opóźnieniem wynoszącym od 12 do 78 dni. Stosownie do § 4 rozporządzenia MEN w sprawie dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli dyrektorzy szkół do dnia 31 października danego roku składają do organu prowadzącego wnioski o dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli w następnym roku kalendarzowym. Tymczasem, wnioski o dofinansowanie doskonalenia zawodowego zostały złożone odpowiednio: w sprawie dofinansowanie doskonalenia zawodowego w 2021 r. - 12 listopada 2020 r., w sprawie dofinansowanie doskonalenia zawodowego w 2022 r. - 25 listopada 2021 r. i 17 stycznia 2022 r. oraz w sprawie dofinansowanie doskonalenia zawodowego w 2023 r. - 15 i 29 listopada 2022 r.

(akta kontroli str. 20-21, 96, 120-175, 1105-1106)

Dyrektor wyjaśnił, że (...) *Wnioski do organu prowadzącego składane były zgodnie z przyjętym przez Zarząd harmonogramem pracy i przesyłanymi do wypełnienia tabelami dotyczącymi doskonalenia nauczycieli.*

(akta kontroli str. 20-21, 96, 120-175, 433-434, 437)

Z informacji przedstawionej w trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit f ustawy o NIK przez Naczelnika Wydziału Edukacji i Kultury Starostwa Powiatowego w Nysie wynikało, że (...) *Organ prowadzący nie wyznaczał innego niż 31 października danego roku terminu na złożenie do organu prowadzącego wniosków o dofinansowanie.*

(akta kontroli str. 1105-1106)

OCENA CZĄSTKOWA

W latach 2019-2023 w CKZiU zapewnione były prawidłowe warunki lokalowe i wyposażenie niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego w Branżowej Szkole I i II stopnia. Zgodnie z wymaganiami przeprowadzono kontrole w zakresie zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków kształcenia, a ustalenia tych kontroli zrealizowano. Ponadto objęci próbą badawczą nauczyciele przedmiotów zawodowych zatrudnieni w Branżowej Szkole I i II stopnia posiadali kwalifikacje wymagane do zajmowanego stanowiska, oprócz jednego przypadku, w którym zatrudnienie nastąpiło za zgodą organu prowadzącego. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły: braku opracowania przez Dyrektora wymaganego przepisami harmonogramu szkoleń branżowych nauczycieli, zaniechania organizacji szkoleń branżowych i kierowania nauczycieli na takie szkolenia oraz przypadków składania do organu prowadzącego wniosków o dofinansowanie doskonalenia

zawodowego nauczycieli po terminie wynikającym z rozporządzenia MEN w sprawie dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli.

2. Realizacja procesu kształcenia

Opis stanu
faktycznego

2.1. W okresie objętym kontrolą w Branżowej Szkole I i II stopnia o wyborze realizowanych kierunków kształcenia decydował Dyrektor w oparciu m.in. o: zapisy Strategii Oświatowej Powiatu Nyskiego¹⁰⁴, prognozy Powiatowego Urzędu Pracy w Nysie¹⁰⁵ dotyczących zawodów deficytowych (tzw. barometr zawodów), informacje zawarte w prognozie zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy (coroczne obwieszczenia Ministra Edukacji i Nauki w Monitorze Polskim)¹⁰⁶, informację zwrotną ze spotkań z pracodawcami i doradcą zawodowym prowadzącym Szkolny Punkt Informacji i Kariery, a także organizowane dni promocji szkoły. Dyrektor poinformował, że (...) *Jednym z działań służących realizacji celów głównych Strategii jest „Racjonalizacja rozmieszczenia kierunków kształcenia w poszczególnych szkołach”. Dlatego co roku w okresie styczeń, luty wszyscy dyrektorzy szkół ponadgimnazjalnych dla których organem prowadzącym jest powiat nyski, spotykają się na wspólnej naradzie, gdzie ustalane są zasady naboru na kolejny rok szkolny, określone są limity uczniów w oddziale, omawiane są propozycje wprowadzenia nowych zawodów do oferty kształcenia (...). Spotkanie ma zapobiegać sytuacji powielania się tych samych zawodów w ramach jednego miasta. Na podstawie informacji przedstawionych na naradzie (...) tworzona jest oferta kształcenia na kolejny rok szkolny (wypełniana jest tabela przesłana przez organ prowadzący) i przesyłana do organu prowadzącego do zatwierdzenia. Zatwierdzona oferta edukacyjna jest podstawą do opracowania arkusza na kolejny rok i podstawą do wprowadzenia oferty do systemu naboru. To, że w danym roku w ofercie kształcenia nie ma zawodu, który był w poprzednim roku, nie jest równoznaczne z tym, że szkoła zrezygnowała z kształcenia w tym zawodzie. Zawód ten może pojawić się w kolejnym roku, bo takie może być zapotrzebowanie.* Ww. działania miały również wpływ na dostosowanie oferty szkoły do aktualnych potrzeb rynku pracy, tj. m.in. w ramach prowadzonego w CKZiU Szkolnego Punktu Informacji i Kariery. W punkcie tym umieszczane były oferty pracy skierowane do uczniów i absolwentów, zbierano informacje w jakich zawodach poszukiwani są pracownicy i jakie dodatkowe kwalifikacje powinni posiadać uczniowie kończący szkołę. W CKZiU analizowano także lokalny rynek pracy w oparciu o ofertę i informacje z PUP w Nysie.

(akta kontroli str. 672-715)

W latach objętych kontrolą CKZiU zorganizowało sześć spotkań z pracodawcami, w ramach których omawiane były zagadnienia dotyczące m.in. umiejętności jakie powinien posiadać absolwent, oczekiwanych przez pracodawców dodatkowych kwalifikacji, kompetencji personalnych istotnych w procesie kształcenia oraz zakresu wsparcia dydaktycznego szkoły (organizacja warsztatów, pokazów nowych rozwiązań

¹⁰⁴ Uchwała Rady Powiatu w Nysie nr XVIII/161/08 z dnia 30 maja 2008 r. w sprawie przyjęcia Strategii Oświatowej Powiatu Nyskiego. Dalej: Strategia.

¹⁰⁵ Dalej: PUP w Nysie.

¹⁰⁶ Obwieszczenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 marca 2019 r. w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy (M.P. poz. 276); obwieszczenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 24 stycznia 2020 r. w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy (M.P. poz. 106); obwieszczenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 27 stycznia 2021 r. w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy (M.P. poz. 122); obwieszczenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 28 stycznia 2022 r. w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy (M.P. poz. 120); obwieszczenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 20 stycznia 2023 r. w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy (M.P. poz. 145).

technologicznych stosowanych w przemyśle i firmie). Dyrektor nawiązał również stałą współpracę z Nyską Regionalną Izbą Gospodarczą, Opolskim Centrum Rozwoju Gospodarczego, Polską Izbą Budownictwa i Opolską Okręgową Izbą Inżynierów Budowlanych. W ramach tej współpracy organizowano m.in. konferencje podsumowujące i pozwalające dostosować oferty kształcenia do wymagań i aktualnych potrzeb rynku pracy. Informacje o dopasowaniu oferty kształcenia wynikały z prowadzonych w CKZiU analiz losów absolwentów w ramach działalności Szkolnego Punktu Informacji i Kariery i raportów PUP w Nysie. Ponadto, jak poinformował Dyrektor, *w okresie objętym kontrolą szkoła brała udział w następujących badaniach losów absolwentów szkoły: (...) przeprowadzone przez NASK i Państwowy Instytut Badawczy - ankieta online, monitorowanie losów absolwentów szkół zawodowych (...) realizowane przez Instytut Badań Edukacyjnych i PBS sp. z o.o. oraz udział w projekcie „Monitorowanie losów absolwentów szkół zawodowych – II i III runda”.*

Dyrektor w sprawie kierunków kształcenia w zawodach wyjaśnił, że (...) *Sposób realizacji edukacji zawodowej w powiecie Nyskim działała na zasadzie współpracy i koordynacji przez Wydział Edukacji i Kultury Starostwa Powiatowego w Nysie, zgodnej z ww. Strategią. W jej ramach dokonywano podziału w zakresie tworzenia nowych oddziałów/klas w danym zawodzie w poszczególnych szkołach powiatu Nyskiego, uwzględniając zapotrzebowanie na danym kierunku oraz bazę dydaktyczną danej szkoły. (...) W okresie objętym kontrolą nie było przypadków rezygnacji z kształcenia w danym zawodzie (...) oraz nie utworzono żadnego nowego kierunku kształcenia.*

(akta kontroli str. 672-682)

W odniesieniu do wszystkich zawodów, w których kształciła Branżowa Szkoła I stopnia w latach 2019-2023, w wydawanych corocznie obwieszczeniach Ministra Edukacji i Nauki w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy, prognozowano istotne lub umiarkowane zapotrzebowanie na pracowników w województwie opolskim. Nauczane zawody występowały także w prognozie zapotrzebowania na krajowym rynku pracy na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego, o szczególnym znaczeniu dla rozwoju państwa.

W ww. obwieszczeniach:

a/ w 2019 r. krajowe zapotrzebowanie przewidywano w zawodach: operator obrabiarek skrawających, elektryk; istotne zapotrzebowanie wojewódzkie w zawodach: operator obrabiarek skrawających, stolarz oraz umiarkowane w zawodach: mechanik pojazdów samochodowych, elektromechanik pojazdów samochodowych i elektryk;

b/ w 2020 r. krajowe zapotrzebowanie dotyczyło zawodu elektryk, natomiast istotne zapotrzebowanie wojewódzkie występowało w zawodach: mechanik pojazdów samochodowych, elektromechanik pojazdów samochodowych i elektryk;

c/ w 2021 r. zapotrzebowanie krajowe wskazano w zawodach: operator obrabiarek skrawających i elektryk; w przypadku istotnego zapotrzebowania wojewódzkiego były to zawody: mechanik pojazdów samochodowych, elektromechanik pojazdów samochodowych, operator obrabiarek skrawających i elektryk;

d/ w 2022 r. krajowe zapotrzebowanie dotyczyło zawodów: operator obrabiarek skrawających i elektryk, natomiast istotne zapotrzebowanie wojewódzkie wystąpiło dla zawodów: mechanik pojazdów samochodowych, elektromechanik pojazdów samochodowych, operator obrabiarek skrawających, elektryk oraz stolarz;

e/ w 2023 r. jako zawód o zapotrzebowaniu krajowym wskazano elektryka, a istotnym zapotrzebowaniu wojewódzkim: mechanika pojazdów samochodowych,

elektromechanika pojazdów samochodowych, elektryka, stolarza a także monter a zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie.

Również w przypadku Branżowej Szkoły II stopnia zgodnie z ww. prognozą w 2022 r. jako krajowe i istotne zapotrzebowanie wojewódzkie wskazano zawód technika mechanika oraz istotne wojewódzkie zawód technika pojazdów samochodowych.

W kontrolowanym okresie nie wystąpiły przypadki kształcenia przez szkołę w zawodach nie ujętych w obwieszczeniu, tym samym oferta kształcenia była dostosowana do potrzeb rynku.

(akta kontroli str. 672-715)

2.2. W Branżowej Szkole I i II stopnia opracowano i dopuszczono do stosowania szkolne programy nauczania na rok szkolny 2022/2023 dla poszczególnych zawodów¹⁰⁷, w trybie określonym w art. 22a ust. 1-7 ustawy z 7 września 1991 r. o systemie oświaty¹⁰⁸. Programy nauczania zostały przedstawione radzie pedagogicznej i następnie zatwierdzone uchwałą Rady Pedagogicznej CKZiU w Nysie nr 1/2022/2023 z 20 września 2022 r. Programy zawierały m.in. opis sposobu realizacji celów kształcenia i treści nauczania ustalonych w podstawie programowej kształcenia w danym zawodzie; opis oczekiwanych efektów kształcenia, uwzględniający wyodrębnione kwalifikacje w zawodzie; sposoby osiągania celów kształcenia i wychowania; opis założonych osiągnięć ucznia oraz propozycje kryteriów oceny i metod sprawdzenia tych osiągnięć.

(akta kontroli str. 831-835, 1101-1102, 1109-1110, 1125-1157)

2.3. W szkołach branżowych I i II stopnia realizowano minimalny wymiar godzin określony w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół¹⁰⁹ oraz rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego¹¹⁰.

W Branżowej Szkole I stopnia tygodniowy wymiar godzin określony w szkolnym planie nauczania był zgodny z treścią Załącznika nr 8 do rozporządzenia w sprawie ramowych planów nauczania. Wymiar godzin kształcenia zawodowego zgodny był także z minimalną liczbą godzin kształcenia zawodowego dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie, wskazaną w rozporządzeniu w sprawie podstaw programowych. Badaniem objęto wymiar godzin przedmiotów zawodowych realizowanych w roku szkolnym 2022/2023 dla zawodów: mechanik pojazdów samochodowych, elektromechanik pojazdów samochodowych, elektryk, operator obrabiarek skrawających oraz stolarz¹¹¹. Wskazane w programach nauczania ww. zawodów zajęcia były realizowane, co znajdowało odzwierciedlenie w treści wpisów w dziennikach szkolnych.

W przypadku Branżowej Szkoły II stopnia stwierdzono, że tygodniowy wymiar godzin wynikający ze szkolnego planu nauczania odpowiadał wymogom określonym w Załączniku nr 11 ww. rozporządzenia. Wymiar godzin kształcenia zawodowego zgodny był także z minimalną liczbą godzin kształcenia zawodowego dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie, wskazaną w rozporządzeniu w sprawie podstaw

¹⁰⁷ Badaniem objęto programy nauczania dla klas pierwszych dla zawodów: a/ Branżowa Szkoła I stopnia - mechanik pojazdów samochodowych, elektromechanik pojazdów samochodowych, elektryk, operator obrabiarek skrawających, stolarz; b/ Branżowa Szkoła II stopnia – technik mechanik i technik pojazdów samochodowych.

¹⁰⁸ Dz.U. z 2022 r., poz. 2230.

¹⁰⁹ Dz. U. poz. 639, ze zm. Dalej: rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania.

¹¹⁰ Dz. U. poz. 991, ze zm. Dalej: Rozporządzenie w sprawie podstaw programowych.

¹¹¹ Badaniem objęto po jednym oddziale/klasie z każdego zawodu, tj. wszystkie klasy pierwsze w roku szkolnym 2022/2023.

programowych. Badaniem objęto wymiar godzin przedmiotów zawodowych realizowanych w roku szkolnym 2022/2023 dla zawodów: technik mechanik i technik pojazdów samochodowych¹¹². Zapisy w dziennikach szkolnych potwierdzały realizację zajęć wskazanych w programach nauczania dla ww. zawodów.

(akta kontroli str. 836-885, 1082, 1107-1108)

2.4. W latach objętych kontrolą (2019-2023), opracowano w CKZiU programy realizacji doradztwa zawodowego, z uwzględnieniem wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego, zgodnie z §4 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego¹¹³. Programy te zostały opracowane przez doradcę zawodowego, będącego nauczycielem zatrudnionym w szkole i zgodnie z wymogiem §4 ust. 4 ww. rozporządzenia, przed 30 września każdego roku szkolnego, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, zatwierdzone przez Dyrektora. Ww. programy zawierały treści programowe oraz działania związane z realizacją doradztwa zawodowego (w tym tematykę działań, metody i formy realizacji działań – m.in. liczbę godzin lekcyjnych w cyklu kształcenia jakie przeznaczono na działania z zakresu doradztwa zawodowego, terminy, osoby odpowiedzialne za ich realizację) - zgodnie z § 2 oraz § 4 ust. 2 rozporządzenia w sprawie doradztwa zawodowego.

W kontrolowanym okresie doradca zawodowy sporządzał sprawozdania z działalności szkolnego doradcy zawodowego w CKZiU, które wskazywały na podejmowanie działań z zakresu doradztwa zawodowego, w tym m.in.: przeprowadzone lekcje z doradztwa zawodowego na godzinach wychowawczych na prośbę wychowawców klas, diagnozy indywidualnych predyspozycji zawodowych uczniów wskazanych przez wychowawców, indywidualne konsultacje z uczniami, m.in. wskazanymi przez wychowawców, wicedyrektora i pedagoga szkolnego, wycieczki i spotkania rekrutacyjne z zakładami pracy oraz wyjście z uczniami na Targi Pracy i Edukacji organizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Nysie.

W roku szkolnym 2022/2023 doradztwo zawodowe w Branżowej Szkole I stopnia obejmowało realizację zaplanowanych godzin lekcyjnych z zakresu doradztwa (łącznie w wymiarze 10 godzin lekcyjnych w cyklu kształcenia) oraz przeprowadzenie przez wychowawców wszystkich klas co najmniej jednej godziny wychowawczej w zakresie jednego z czterech bloków tematycznych, zgodnie z Załącznikiem nr 4 rozporządzenia w sprawie doradztwa zawodowego¹¹⁴. W Sprawozdaniu z działalności szkolnego doradcy zawodowego w CKZiU za I semestr roku szkolnego 2022/2023 i w Sprawozdaniu z realizacji programu doradztwa zawodowego – działania doradcy zawodowego w CKZiU za II semestr roku szkolnego 2022/2023 nie zawarto wniosków ani rekomendacji.

W Branżowej Szkole II stopnia doradztwo zawodowe realizowano w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej dostępnej dla uczniów udzielanej przez pedagoga, psychologa, doradcę zawodowego, a także nauczycieli przedmiotów zawodowych w ramach dyżurów oraz godzin przeznaczonych na konsultacje. W roku szkolnym 2022/2023 nie przeprowadzono takich konsultacji. Dyrektor wyjaśnił, że (...) *Żaden ze słuchaczy nie zgłosił się z taką potrzebą wsparcia z zakresu doradztwa zawodowego.*

(akta kontroli str. 422-426, 461-499, 758-821)

¹¹² Badaniem objęto po jednym oddziale/klasie z każdego zawodu, tj. wszystkie klasy pierwsze w roku szkolnym 2022/2023.

¹¹³ Dz. U. poz. 325. Dalej: rozporządzenie w sprawie doradztwa zawodowego.

¹¹⁴ We wszystkich klasach zrealizowano wymaganą liczbę jednej godziny, w tym w trzech zrealizowano po dwie godziny.

2.5. W kontrolowanym okresie szkoły branżowe I i II stopnia w CKZiU oferowały uczniom przygotowanie do nabycia dodatkowych umiejętności oraz uprawnień zawodowych.

Jak wyjaśnił Dyrektor, CKZiU proponuje uczniom zdobycie dodatkowych kwalifikacji zawodowych w każdym zawodzie. Kwalifikacje te nabywane są w drodze egzaminu państwowego realizowanego przez podmioty zewnętrzne zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie. Do realizacji tych szkoleń CKZiU posiada odpowiednie upoważnienia: Atest IS w Gliwicach do szkolenia i egzaminowania spawaczy wg norm europejskich po kursach podstawowych i ponadpodstawowych, powołany jest ośrodek szkolenia kierowców kat B, certyfikat do szkolenia i egzaminowania operatorów wózków widłowych, Akredytacja Instytutu Mechanizacji Budownictwa i Mineratów Skalnych w zakresie szkolenia operatorów maszyn budowlanych, akredytacja Opolskiego Kuratora Oświaty w zakresie organizacji kursów w formach pozaszkolnych (...). Uczniom zaproponowano dodatkowe zajęcia przygotowujące do uzyskania dodatkowych uprawnień zawodowych przydatnych do wykonywania nauczanego zawodu, o których mowa w §4 pkt 5 ust 2c Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół. Kwalifikacje te nie są ujęte w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji a są poszukiwane na lokalnym rynku pracy: 1. uprawnienia spawacza metoda MAG 135, TIG 141 – zawód technik mechanik - BS II, mechanik pojazdów samochodowych – BS I Stopnia; 2. uprawnienia obsługi wózków jezdniowych z napędem silnikowym – zawód operator obrabiarek skrawających – BS I stopnia; 3. Uprawnienie e 1 KV – zawód elektryk – BS I stopnia; 4. montaż rusztowań – pracownik wykończenia wnętrz i robót wykończeniowych w budownictwie – SBI (...). Po zdanych egzaminie uczniowie otrzymują uprawnienia do pracy na danym stanowisku bądź obsługi danego urządzenia.

W przypadku obu skontrolowanych szkół przygotowanie do nabycia dodatkowych umiejętności oraz uprawnień zawodowych oferowane było w formie możliwości udziału w następujących kursach: prawo jazdy kategorii B¹¹⁵, obsługa wózków jezdniowych, spawacz i przygotowanie do egzaminu uprawnienia E. Liczba uczniów uczestniczących w ww. kursach wynosiła w Branżowej Szkole I stopnia w latach szkolnych 2019/2020-2023/2024 odpowiednio: a/ prawo jazdy kategorii B (13, 11, 21, 24, jeden), b/ obsługa wózków jezdniowych (sześciu, 23, trzech, trzech, zero), c/ spawacz (pięciu, 18, sześciu, trzech, zero) oraz d/ przygotowanie do egzaminu uprawnienia E (dwóch, zero, 13, dwóch, zero). Uczniowie Branżowej Szkoły II stopnia w latach szkolnych 2022/2023-2023/2024 uczestniczyli w następujących kursach: a/ prawo jazdy kategorii B (zero, dwóch uczniów), b/ przygotowanie do egzaminu uprawnienia E (dwóch, 0) oraz c/ spawacz (sześciu, 0).

W sprawie braku oferowania uczniom możliwości uzyskania dodatkowych kwalifikacji funkcjonujących w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, Dyrektor wyjaśnił, że (...) W Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji w wykazie kwalifikacji rynkowych włączonych i funkcjonujących na rynku tylko do niektórych zawodów można przyporządkować kwalifikacje (...), lecz są one dla uczniów zbyt wymagające. Ponadto CKZiU nie posiada wyposażenia do ich wprowadzenia.

(akta kontroli str. 422, 426-427, 429-430, 1074-1081)

2.6. W Branżowej Szkole I i II stopnia prawidłowo zorganizowano praktyczną naukę zawodu. W roku szkolnym 2022/2023 praktyczną naukę zawodu w Branżowej Szkole I stopnia zorganizowano w formie zajęć praktycznych prowadzonych w Centrum

¹¹⁵ Dodatkowe umiejętności w zawodzie zgodnie z załącznikiem nr 33 do Rozporządzenia w sprawie podstaw programowych. W CKZiU zarejestrowany jest ośrodek szkolenia kierowców kategorii B, zezwolenie nr 00221607 z 26 listopada 2002 r.

Kształcenia Zawodowego¹¹⁶ (warsztaty szkolne) lub na podstawie umów zawartych z zakładami pracy. W ww. roku szkolnym uczniowie Branżowej Szkoły I stopnia nie odbywali staży uczniowskich.

W Branżowej Szkole II stopnia w roku szkolnym 2022/2023 praktyczna nauka zawodu w formie zajęć praktycznych była realizowana wyłącznie w CKZ (warsztaty szkolne), uczniowie nie odbywali praktyk zawodowych w zakładach pracy.

Badaniem organizacji praktycznej nauki zawodu objęto wszystkie zawody, dla których realizowano kształcenie w ww. roku szkolnym, tj. mechanik pojazdów samochodowych, elektromechanik pojazdów samochodowych, elektryk, operator obrabiarek skrawających, stolarz (Branżowa Szkoła I stopnia) oraz technik mechanik i technik pojazdów samochodowych (Branżowa Szkoła II stopnia).

W wyniku szczegółowej analizy postanowień wszystkich umów o praktyczną naukę zawodu organizowaną poza CKZiU, zawartych w roku szkolnym 2022/2023¹¹⁷ w przypadku Branżowej Szkoły I stopnia stwierdzono, że umowy te zawierały elementy, o których mowa w §7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 22 lutego 2019 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu¹¹⁸. W szczególności w ich treści wskazano: nazwę i adres podmiotu przyjmującego uczniów na praktyczną naukę zawodu oraz miejsce jej odbywania, zawód, w którym będzie prowadzona praktyczna nauka zawodu, formę praktycznej nauki zawodu i jej zakres oraz termin rozpoczęcia i zakończenia praktycznej nauki zawodu. W umowach tych nie uwzględniono listy, zawierającej imiona i nazwiska uczniów odbywających praktyczną naukę zawodu, z podziałem na grupy, co opisano szczegółowo w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Zgodnie z wymogiem §7 ust. 3 ww. rozporządzenia do każdej z umów dołączono program nauczania danego zawodu.

(akta kontroli str. 886-916, 985-991, 1091, 1098-1100, 1107, 1116-1117)

Ponadto w latach 2019-2023 CKZiU nie zapewniła uczniom Branżowej Szkoły I stopnia kierowanym na praktyczną naukę zawodu organizowaną poza daną szkołą ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków, co stanowi nieprawidłowość opisaną w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 1184-1187)

Dyrektor w sprawie sposobu realizacji zajęć praktycznej nauki zawodu w warunkach epidemii COVID-19 wyjaśnił, że (...) *Zajęcia zarówno teoretyczne, jak i praktyczne były prowadzone przez nauczycieli ze szkoły lub z domu (w zależności od aktualnej sytuacji pandemicznej i wytycznych). Nauczyciele w swojej pracy używali aplikacji Outlook, Teams, Forms, One Note. Każdy z uczniów i nauczycieli w systemie opolskiej e-szkoły miał do dyspozycji swoją chmurę One Drive o dużej pojemności, za pomocą której udostępniano materiały edukacyjne. Zasady organizacji zdalnego nauczania w okresie czasowego funkcjonowania Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Nysie regulowało Zarządzenie nr 5 z dnia 27 kwietnia 2020 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania Centrum (...) z późniejszymi zmianami. Zarządzenie to określało warunki realizacji kształcenia na odległość w tym: 1. Jednakowy sposób prowadzenia zajęć z wykorzystaniem dostępnych narzędzi opolskiej e-szkoły (...), 2. Okresowe zawieszenie zajęć (uzależnione od nasilania*

¹¹⁶ Dalej: CKZ.

¹¹⁷ Umowy: a/ z 1 września 2022 r. zawarta z Car GP Sp. J. Dealer Fiat, ASO Fiat, Bosch Service – zawody mechanik pojazdów samochodowych i elektromechanik pojazdów samochodowych; b/ z 1 września 2022 r. zawarta z F.H.U. AUTO-JURASZEK – zawód mechanik pojazdów samochodowych; c/ z 1 września 2022 r. zawarta z Miejskim Zakładem Komunikacji w Nysie Sp. z o.o. – zawód mechanik pojazdów samochodowych; d/ z 30 stycznia 2023 r. zawarta z MEGA Zakładem Produkcji Pojazdów Użytkowych i Konstrukcji Stalowych Sp. z o.o. – zawód operator obrabiarek skrawających.

¹¹⁸ Dz. U. poz. 391. Dalej: rozporządzenie w sprawie praktycznej nauki zawodu.

pandemii) – dotyczyło to: a – nauczania indywidualnego, b – praktyk zawodowych w zakładach pracy (...), 3. Okresowe ograniczenia zajęć wynikające ze specyfiki ich organizacji – dotyczyło to: zajęć praktycznej nauki zawodu i zajęć specjalizujących (w wymiarze tygodniowym w zależności od nasilania pandemii); Branżowa Szkoła I stopnia – klasy pierwsze – 2 godziny, klasy drugie i trzecie – 4 godziny (po 2 godziny dziennie), 4. Jednakowych zasad prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i techniki kształcenia na odległość, 5. Jednakowych zasad komunikacji z uczniami i nauczycielami (...), 8. Zasad monitorowania zadanego nauczania uczniów, 9. Zasad monitorowania pracy nauczycieli (...). Dyrektor poinformował też, że (...) Sposób monitorowania pracy zdalnej nauczycieli określał § 5 Zarządzenia, który brzmiał: Zasady monitorowania pracy zdalnej nauczycieli 1. Nadzór polega na obowiązkowym dopisaniu dyrektora lub wicedyrektora w danym dniu do swojej grupy przedmiotowej i przesłaniu wszystkich materiałów, które otrzymuje grupa. W przypadku realizacji zajęć z wykorzystaniem aplikacji Microsoft Teams, poprzez wysłanie zaproszenia do lekcji. (...) Łącznie na początku pandemii w jednolitym systemie dedykowanej poczty Outlook utworzonych zostało 445 grup przedmiotowych u poszczególnych nauczycieli. Osoba kontrolująca, po dopisaniu do grupy przedmiotowej, miała możliwość sprawdzenia: historii połączeń w danej grupie, jaka była frekwencja na zajęciach, ile trwały zajęcia, czy są realizowane zgodnie z planem e dziennika, jakie i w jakiej formie przygotowywane są materiały dla uczniów. W celu monitorowania i ustalania harmonogramu kontroli na wirtualnym dysku w grupie wicedyrektorzy utworzony został wspólny plik w programie Excel, na którym nanoszone były planowane kontrole. Plik widoczny był tylko dla wicedyrektorów. Informacja o kontroli rozsyłana była na grupie ckgiu w danym dniu do 8.00. Tylko do dnia 6 maja 2020 r. zostały przeprowadzone 52 (76 nauczycieli) kontrole zajęć nauczania zdalnego. Wszystkie zajęcia są omawiane, a w przypadku zauważenia nieprawidłowości wydawane są zalecenia. Informacja o kontroli zajęć wpisywana jest w dokumentację szkolną. Ponadto dodał, że (...) W celu efektywnego prowadzenia zajęć praktycznych nauczyciele w swojej pracy używali: Microsoft Teams do prowadzenia zajęć, w celu demonstracji materiałów edukacyjnych wizualizerów, w celu prowadzenia zajęć praktycznych i teoretycznych na modelach i panelach edukacyjnych urządzeń typu GIMBAL, Microsoft Forms do sprawdzania wiedzy.

(akta kontroli str. 1091-1093, 1107-1108)

2.7. W kontrolowanym okresie w Branżowej Szkole I stopnia przeprowadzono egzaminy:

a/ w sesji letniej 2020 z dwóch kwalifikacji: MG.12 Obsługa, diagnozowanie oraz naprawa elektrycznych i elektronicznych układów pojazdów samochodowych oraz MG.18 Diagnozowanie i naprawa podzespołów i zespołów pojazdów samochodowych. Do egzaminu zarówno z części praktycznej, jak i teoretycznej dla każdej z ww. kwalifikacji zostało zgłoszonych 23 uczniów; do egzaminu z części teoretycznej i praktycznej przystąpiło 20 uczniów w zakresie kwalifikacji MG.12 oraz 20 i 19 uczniów w przypadku kwalifikacji MG.18¹¹⁹; świadectwa potwierdzające kwalifikacje w zawodzie otrzymało odpowiednio 15 (75%) i 13 uczniów (68%); zdawalność egzaminów w 2020 r. wyniosła odpowiednio: część pisemna 14 uczniów (70%) dla obu kwalifikacji oraz część praktyczna 19 (95%) dla kwalifikacji MG.12 i 19 (100%) dla kwalifikacji MG.18; wyniki egzaminów zawodowych, w przypadku szkół branżowych dla ww. kwalifikacji wynosiły odpowiednio w województwie i w kraju: 73% i 86% dla kwalifikacji MG.12 oraz 80% i 82% dla kwalifikacji MG.18;

b/ w sesji letniej 2021 z trzech kwalifikacji: MG.12 Obsługa, diagnozowanie oraz naprawa elektrycznych i elektronicznych układów pojazdów samochodowych, MG.18

¹¹⁹ W przypadku tej kwalifikacji do dwóch części egzaminu przystąpiło 19 uczniów.

Diagnostowanie i naprawa podzespołów i zespołów pojazdów samochodowych oraz MG.19 Użytkowanie obrabiarek skrawających; do egzaminu zarówno z części praktycznej, jak i teoretycznej dla ww. kwalifikacji zostało zgłoszonych odpowiednio: 23, 23 i 26 uczniów; do egzaminu z części teoretycznej i praktycznej przystąpiło 23 i 22 uczniów w zakresie kwalifikacji MG.19, 21 i 18 uczniów w przypadku kwalifikacji MG.18 oraz 26 uczniów dla kwalifikacji MG.12; świadectwa potwierdzające ww. kwalifikacje w zawodzie otrzymało odpowiednio 19 (86%), 17 uczniów (94%) i 22 (84%); zdawalność egzaminów w 2021 r. wyniosła odpowiednio: część pisemna 19 uczniów (82%) oraz część praktyczna 22 (100%) dla kwalifikacji MG.19, 18 (85%) i 18 (100%) dla kwalifikacji MG.18 oraz 22 (84%) i 26 (100%) dla kwalifikacji MG.12; wyniki egzaminów zawodowych w przypadku szkół branżowych dla ww. kwalifikacji wynosiły odpowiednio w województwie i w kraju: 78% i 76% dla kwalifikacji MG.19, 89% i 85% dla kwalifikacji MG.18 oraz 86% i 87% dla kwalifikacji MG.12;

c/ w sesji letniej 2022 z pięciu kwalifikacji: MOT.02 Obsługa, diagnostowanie oraz naprawa mechatronicznych systemów pojazdów samochodowych, DRM.04 Wytwarzanie wyrobów z drewna i materiałów drewnopochodnych, MEC.05 Użytkowanie obrabiarek skrawających, MOT.05 Obsługa, diagnostowanie oraz naprawa pojazdów samochodowych oraz ELE.02 Montaż, uruchamianie i konserwacja instalacji, maszyn i urządzeń elektrycznych; do egzaminu zarówno z części praktycznej, jak i teoretycznej dla ww. kwalifikacji zostało zgłoszonych odpowiednio: 38, 9, 31, 42 i 14 uczniów; do egzaminu z części teoretycznej i praktycznej przystąpiło 36 i 34 uczniów w zakresie kwalifikacji MOT.02, 9 uczniów w przypadku kwalifikacji DRM.04, 31 w przypadku kwalifikacji MEC.05, 40 – MOT.05 oraz 14 – ELE.02; świadectwa potwierdzające ww. kwalifikacje w zawodzie otrzymało odpowiednio 17 (50%), 9 uczniów (100%), 26 (83%), 30 (75%) oraz 8 (57%); zdawalność egzaminów w 2022 r. wyniosła odpowiednio: część pisemna 18 uczniów (50%) oraz część praktyczna 34 (100%) dla kwalifikacji MOT.02, 9 dla obu części egzaminu (100%) dla kwalifikacji DRM.04, 26 (83%) i 31 (100%) dla kwalifikacji MEC.05, 30 (75%) i 40 (100%) dla kwalifikacji MOT.05 oraz 8 (57%) i 13 (92%) dla kwalifikacji ELE.02; wyniki egzaminów zawodowych w przypadku szkół branżowych dla ww. kwalifikacji wynosiły odpowiednio w województwie i w kraju: 56% dla kwalifikacji MOT.02, 72% i 81% dla kwalifikacji DRM.04, 84% i 80% dla kwalifikacji MEC.05, 82% i 79% dla kwalifikacji MOT.05 oraz 62% i 68% dla kwalifikacji ELE.02;

d/ w sesji letniej 2023 z trzech kwalifikacji: MOT.02 Obsługa, diagnostowanie oraz naprawa mechatronicznych systemów pojazdów samochodowych, MOT.05 Obsługa, diagnostowanie oraz naprawa pojazdów samochodowych oraz ELE.02 Montaż, uruchamianie i konserwacja instalacji, maszyn i urządzeń elektrycznych; do egzaminu zarówno z części praktycznej, jak i teoretycznej dla ww. kwalifikacji zostało zgłoszonych odpowiednio: 21, 22 i 27 uczniów; do egzaminu z części teoretycznej i praktycznej przystąpiło 21 uczniów w zakresie kwalifikacji MOT.02, 19 w zakresie kwalifikacji MOT.05 oraz 26 uczniów w przypadku kwalifikacji ELE.02; świadectwa potwierdzające kwalifikacje w zawodzie otrzymało odpowiednio 11 (52%), 8 (42%) i 9 uczniów (34%); zdawalność egzaminów w 2023 r. wyniosła odpowiednio: część pisemna 11 uczniów (52%) oraz część praktyczna 21 (100%) dla kwalifikacji MOT.02, 9 (47%) i 15 (78%) dla kwalifikacji MOT.05 oraz 11 (42%) i 19 (73%) dla kwalifikacji ELE.02; wyniki egzaminów zawodowych w przypadku szkół branżowych dla ww. kwalifikacji wynosiły odpowiednio w województwie i w kraju: 74% i 75% dla kwalifikacji MOT.02, 74% i 76% dla kwalifikacji MOT.05 oraz 60% i 75% dla kwalifikacji ELE.02.

Dyrektor, w sprawie poziomu zdawalności egzaminów zawodowych w latach 2020-2023 wyjaśnił, że (...) *Egzamin zawodowy z poszczególnych kwalifikacji zawodowych składa się z dwóch części: 1. Części teoretycznej (pisemnej) - wymóg 50% trafnych odpowiedzi, 2. Części praktycznej – wymóg 75%. Uczeń zdaje egzamin, jeżeli z obu*

części uzyskał wymagane minimum. O mniejszej zdawalności zdecydował wynik egzaminu pisemnego. Na wynik egzaminu składa się nie tylko praca nauczycieli uczących danych przedmiotów zawodowych, ale również praca własna uczniów. Do egzaminów mogą przystąpić uczniowie mający ocenę niedostateczną z poszczególnych przedmiotów zawodowych, czyli uczniowie którzy nie opanowali materiału z poszczególnych przedmiotów, bo jednym warunkiem przystąpienia do egzaminu jest złożenie w terminie deklaracji przystąpienia do egzaminu.

Na słabsze wyniki egzaminów zawodowych wspomnianych kwalifikacji miały wpływ następujące czynniki: - słaby zespół klasowy / bardzo zróżnicowany poziom intelektualny, - uczniowie, którzy zostali zrekrutowani do BSI Stopnia po zdalnym nauczaniu w szkołach podstawowych lub w trakcie niego są zdecydowanie gorzej przygotowani w przedmiotach ścisłych i technicznych ocenianych w trakcie egzaminów zawodowych, - oceny uzyskane przez uczniów na świadectwach ukończenia szkół podstawowych i gimnazjum były zdecydowanie zawyżone w stosunku do wiedzy i umiejętności prezentowanych w BSI Stopnia, - małe zaangażowanie uczniów w nauce, - słaba frekwencja, często usprawiedliwana przez rodziców, - uczniowie zdający kwalifikację dwuliterową dużą część zajęć w klasie pierwszej i drugiej odbywali w okresie pandemii, czyli czasowego zawieszenia pracy w publicznych jednostkach systemu oświaty oraz okresu zdalnego nauczania, - różny poziom trudności egzaminu / zadania egzaminacyjne w tej samej kwalifikacji w danej sesji mają różny stopień trudności.

(akta kontroli str. 917-918, 921-923, 1111-1115)

W kontrolowanym okresie w przypadku Branżowej Szkoły II stopnia nie było uczniów, którzy przystępowali do egzaminu maturalnego. Jak wyjaśnił Dyrektor, pierwszy egzamin maturalny odbędzie się w tym roku szkolnym, tj. maju 2024 i deklarację wstępną złożyło trzech uczniów tej szkoły.

(akta kontroli str. 918, 924)

Wyniki egzaminów zawodowych sesji letniej w latach 2020-2023 zostały poddane analizom przez Komisję przedmiotów zawodowych CKZiU. W ich wyniku sformułowano wnioski i zalecenia, które dotyczyły m.in.: stworzenia harmonogramu i przeprowadzenia próbnych egzaminów, wprowadzenia korekt w rozkładach zajęć (analiza z 2020 r.), zwrócenia uwagi na absencję uczniów, co przekładało się na wyniki egzaminów (analiza z 2021 r.), przeprowadzania analizy wyników egzaminów próbnych i pracy nad zagadnieniami stwarzającymi najwięcej problemów (analiza z 2022 r.) oraz pracy nad jakością nauczania, przekazywania wiedzy, zwiększenia zaangażowania i sumienności w pracy uczniów, poprzez konsekwentne ocenianie i sprawdzanie ich wiedzy oraz umiejętności (analiza z 2023 r.).

Dyrektor wyjaśnił, że *jednym z ogólnych wniosków dotyczących analizy wyników egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe (...) jest organizacja egzaminów próbnych w każdej kwalifikacji zarówno w części teoretycznej i praktycznej. Miały one wpływ na ewaluację sposobu i zakresu prowadzonych w szkole zadań, ponieważ, jak poinformował dyrektor, (...) na podstawie analizy wyników egzaminów próbnych określano obszary zawodowe, z którymi uczniowie mają problemy. I podczas zajęć zarówno praktycznych, jak i teoretycznych większy nacisk kładziono na utrwalenie wiadomości i umiejętności wprowadzając dodatkowe zajęcia lub ćwiczenia.*

(akta kontroli str. 716-757, 917, 923-924)

2.8. W kontrolowanym okresie CKZiU współpracowało z ośmioma przedsiębiorcami, z którymi zawarto umowy o praktyczną naukę zawodu dla uczniów Branżowej Szkoły I stopnia.

(akta kontroli str. 233-237)

W dniu 28 października 2022 r. CKZiU podpisało umowę o współpracy partnerskiej z „MEGA” Zakładem Produkcji Pojazdów Użytkowych i Konstrukcji Stalowych Sp. z o.o. z siedzibą w Nysie. Przedmiotem tej umowy było m.in.: a/ podjęcie wspólnych działań w kierunku stwarzania przestrzeni do rozwoju zawodowego dla osób zainteresowanych kształceniem w kierunku zawodowym: spawacz, spawalnik, specjalista spawalnictwa i zdobyciem praktyk zawodowych w Spółce; b/ podjęcie działań promujących ww. zawody; c/ stworzenie klasy patronackiej w ramach kształcenia dualnego młodzieży. Spółka zobowiązała się także do pełnienia roli fundatora stypendium, objęcia patronatu nad utworzoną klasą i umożliwienia odbycia praktyk w spółce.

Dyrektor w zakresie ww. umowy i braku utworzenia klasy patronackiej w roku szkolnym 2023/2024 poinformował, że (...) *nie utworzono klasy/oddziału ze względu na zbyt małą liczbę chętnych.*

Ponadto, na podstawie umowy darowizny z 28 października 2022 r. zawartej z ww. spółką doposażono pracownię obrabiarek numerycznych w pięć imadeł oraz 15 suwmiarek o wartości 7 849,60 zł netto oraz materiały do zajęć praktycznej nauki zawodu w postaci prętów w odcinkach 0,5m.

W CKZiU współpracowało również z: a/ Centrum Rozwoju Edukacji w Opolu poprzez udział w projekcie *Szkolnictwo zawodowe I i II* obejmującym m.in. doposażenie sal oraz wyjazdy na targi branżowe, np. Międzynarodowe Targi Motoryzacyjne w Poznaniu oraz Międzynarodowe Targi Samochodowe w Genewie; b/ Powiatowym Urzędem Pracy w Nysie, uczestnicząc w targach pracy i w spotkaniach z pracodawcami oraz w warsztatach z pośrednikami pracy.

W okresie objętym kontrolą w Branżowej Szkole I stopnia nie wystąpiły przypadki udziału pracodawców w przygotowaniach i organizowaniu egzaminu zawodowego. W przypadku Branżowej Szkoły I i II stopnia pracodawcy nie byli też fundatorami stypendiów dla najzdolniejszych oraz nie organizowali szkoleń.

W latach 2019-2023 uczniowie Branżowej Szkoły I stopnia nie uczestniczyli w stażach zawodowych w ramach funduszy europejskich dedykowanych szkolnictwu zawodowemu (środki Europejskiego Funduszu Społecznego, programy operacyjne w ramach perspektywy finansowej 2021-2027, program Erasmus+). Dyrektor wyjaśnił, że (...) *Stáže w Szkole Branżowej I stopnia nie są oferowane ze względu na zbyt małą liczbę miejsc realizujących kształcenie zawodowe. W przypadku stażu w ramach programów realizowanych w kraju (Opolskie szkolnictwo zawodowe I i II) problemem jest również konieczność dostosowania programów nauczania branżowej szkoły uwzględniających staż. W zakresie Erasmusa w okresie objętym kontrolą zostały złożone przez CKZiU w Nysie dwa wnioski, które trafiły na listę rezerwową. W przypadku Szkoły Branżowej I stopnia przeszkodą w uczestnictwie w wyjazdach zagranicznych / w programach krajowych są ponadto zbyt małe kompetencje językowe i dojrzałość psychiczna uczniów. Szkoła Branżowa II stopnia powstała dopiero w roku szkolnym 2022/2023 i z uwagi na zbyt małą liczbę uczniów zainteresowanych tą formą kształcenia nie ma pewności, że będzie kontynuowana.*

(akta kontroli str. 918-919, 924-934)

W kontrolowanym okresie przedstawiciele pracodawców, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego lub innych organizacji gospodarczych, stowarzyszeń lub samorządów zawodowych oraz sektorowych rad do spraw kompetencji nie uczestniczyli w zebraniach rady pedagogicznej z głosem doradczym, zgodnie z art. 69 ust. 3a Prawo oświatowe. Pracodawcy (instytucje lub uczelnie itp.) nie uczestniczyli też w opracowywaniu programów nauczania zawodu. Dyrektor wyjaśnił, że ww. podmioty nie były zapraszane na zebrania rady pedagogicznej. Ponadto wskazał, że (...) *Przedstawiciele zakładów nie brali udziału w zebraniach rady*

pedagogicznej i nie zwracali się z taką prośbą. Spotkania robocze odbywają się z przedstawicielami dyrekcji i przewodniczącym danej komisji (...). Rada pedagogiczna jest zbyt szerokim gremium.

(akta kontroli str. 925-928)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Cztery umowy o praktyczną naukę zawodu organizowaną poza CKZiU, które zawarto na rok szkolny 2022/2023¹²⁰ nie zawierały listy imion i nazwisk uczniów Branżowej Szkoły I stopnia odbywających praktyczną naukę zawodu, z podziałem na grupy. Powyższe naruszało wymóg określony w § 7 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia w sprawie praktycznej nauki zawodu.

(akta kontroli str. 887-916, 1116-1117)

Dyrektor wyjaśnił, że (...) *Wspomniane umowy dotyczą organizacji zajęć praktycznych danej klasy przygotowywane są w okresie wakacji przed rozpoczęciem roku szkolnego, gdy jeszcze nie ma ostatecznej listy uczniów danej klasy (trwają jeszcze egzaminy poprawkowe oraz migracja uczniów z technikum do Branżowej Szkoły I stopnia). Dlatego w umowie wskazany jest: zawód, klasa, ilość godzin zajęć praktycznych, wskazane są dni tygodnia, w których odbywają się zajęcia, nauczyciel realizujący zajęcia, okres realizacji. Z uwagi, że zawartymi umowami nadzór pedagogiczny i zajęcia w zakładzie pracy prowadzą nauczyciel CKZiU, którzy korzystają z e-dziennika oraz z uwagi na dużą migrację uczniów w ciągu roku z list drukowanych do umowy za obopólną zgodą zakładów zrezygnowano. W umowie wskazany jest oddział, który realizuje zajęcia, a w e-dzienniku aktualna lista uczniów z podziałem na grupy. Na żądanie zakładu pracy z e-dziennika drukowana jest lista oraz dołączany jest podział na grupy (tzw. harmonogram przejść). Przed wprowadzeniem e-dziennika do umów dołączano wykaz uczniów oraz harmonogram, jednak w przypadku rezygnacji ucznia z kształcenia w szkole trzeba było wprowadzić aneks do umowy co wiązało się z dodatkowymi czynnościami. Dlatego po wprowadzeniu e-dziennika z dołączania list zrezygnowano.*

(akta kontroli str. 1091, 1108)

Odnosząc się do powyższych wyjaśnień NIK zwraca uwagę, że przyjęta praktyka nie zapewniała prawidłowej realizacji ww. obowiązku, który wynika z przepisu powszechnie obowiązującego.

2. CKZiU w latach 2019-2023 nie zapewniła uczniom Branżowej Szkoły I stopnia kierowanym na praktyczną naukę zawodu organizowaną poza daną szkołą, ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków, którego koszty powinny być ponoszone przez szkołę. Zgodnie z § 8 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie praktycznej nauki zawodu, szkoła kierująca uczniów na praktyczną naukę zawodu zapewnia ubezpieczenie uczniów od następstw nieszczęśliwych wypadków. Dyrektor wyjaśnił, że (...) *Centrum zapewnia swoim uczniom, możliwość skorzystania z ubezpieczenia grupowego NNW. Z każdym rozpoczynającym się nowym rokiem szkolnym Towarzystwa Ubezpieczeniowe przedstawiają swoje oferty ubezpieczenia grupowego, oferty przedstawione są prezydium Rady Rodziców działającej w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Nysie, zawsze wybierana jest najkorzystniejsza dla uczniów i rodziców, jest to jednak ubezpieczenie dobrowolne. Przygotowana umowa ubezpieczenia obejmuje wszystkich uczniów*

¹²⁰ Umowy: a/ z 1 września 2022 r. zawarta z Car GP Sp. J. Dealer Fiat, ASO Fiat, Bosch Service – zawody mechaniczne pojazdów samochodowych i elektromechanik pojazdów samochodowych; b/ z 1 września 2022 r. zawarta z F.H.U. AUTO-JURASZEK – zawód mechanik pojazdów samochodowych; c/ z 1 września 2022 r. zawarta z Miejskim Zakładem Komunikacji w Nysie Sp. z o.o. – zawód mechanik pojazdów samochodowych; d/ z 30 stycznia 2023 r. zawarta z MEGA Zakładem Produkcji Pojazdów Użytkowych i Konstrukcji Stalowych Sp. z o.o. – zawód operator obrabiarek skrawających.

a w późniejszym okresie jest aneksowana do ilości wykupionych polis. (...) W roku szkolnym 2020/21 w okresie pandemii ubezpieczenia grupowego nie zawierano uczniowie byli wycofani z zakładów pracy na zajęcia w warsztatach szkolnych. Część rodziców samodzielnie wykupuje polisę w innych zakładach ubezpieczeniowych, bądź korzysta z ubezpieczenia w swoim zakładzie pracy przekazując informację do wychowawcy klasy, że uczeń jest ubezpieczony w innym towarzystwie ubezpieczeniowym. (...) Ubezpieczenie NNW finansowane jest przez rodziców.

NIK zwraca uwagę, że z przywołanego powyżej przepisu wprost wynika, że obowiązek zapewnienia ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków uczniom kierowanym na praktyczną naukę zawodu spoczywa na szkole, która zobowiązana jest także do pokrycia kosztów tego ubezpieczenia.

(akta kontroli str. 1184-1187)

OCENA CZĄSTKOWA

W latach 2019-2023 w Branżowej Szkole I i II stopnia kształcono w zawodach, na które występowało istotne lub umiarkowane zapotrzebowanie na wojewódzkim rynku pracy. Nauczane zawody występowały również w prognozie zapotrzebowania na krajowym rynku pracy na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego, o szczególnym znaczeniu dla rozwoju państwa. W kontrolowanej jednostce realizowano minimalny wymiar godzin określony w ramowych planach nauczania oraz w podstawie programowej kształcenia w zawodach. Stwierdzone w przypadku Branżowej Szkoły I stopnia nieprawidłowości dotyczyły niezapewnienia przez szkołę kierującą uczniów na praktyczną naukę zawodu organizowaną poza szkołą, ubezpieczenia uczniów od następstw nieszczęśliwych wypadków stosownie do wymogów rozporządzenia w sprawie praktycznej nauki zawodu oraz braku określenia w umowach o praktyczną naukę zawodu organizowaną poza CKZiU listy zawierającej imiona i nazwiska uczniów odbywających praktyczną naukę zawodu, z podziałem na grupy.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Podjęcie działań zmierzających do realizacji przez nauczycieli przedmiotów zawodowych obowiązkowych szkoleń branżowych.
2. Opracowanie harmonogramu uczestniczenia przez nauczycieli Szkoły w szkoleniach branżowych.
3. Ujmowanie w umowach o praktyczną naukę zawodu organizowaną poza CKZiU listy zawierającej imiona i nazwiska uczniów odbywających praktyczną naukę zawodu, z podziałem na grupy.
4. Zapewnienie uczniom kierowanym na praktyczną naukę zawodu organizowaną poza Szkołą ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Opolu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Opole, 8 grudnia 2023 r.

Kontroler

Agnieszka Broszczak
główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Opolu
Dyrektor

.....
DIREKTOR
z up.
Janusz Madej
podpis Wicedyrektor
Delegatury NIK w Opolu

